

„Saare maakonna elanike ja ettevõtete meelsuse uuring püsiühenduse arendamise suhtes paranenud parvlaevaühenduse tingimustes“

Uuringuaruanne

Tellija: Maanteeamet

Töö teostaja: OÜ Eesti Uuringukeskus

Pille Hillep

Riin Hiieväli

Riin Pärnamets

Tiina Tammeveski (Norstat Eesti AS)

SISUKORD

Kokkuvõte	3
1. Uuringu taust ja eesmärk	6
2. Valim ja metoodika	7
3. Püsielanike uuringutulemused	9
3.1 Vastajate üldandmed	9
3.2 Parvlaevaühenduse kasutamise sagedus	12
3.3 Rahulolu parvlaevaühenduse teenusega	14
3.4 Ootused seoses püsiühendusega	16
3.5 Püsiühenduse mõjud	20
4. Ettevõtete uuringutulemused	22
4.1 Ettevõtete üldandmed	22
4.2 Üleveo teenuse kasutamise sagedus ja mahud	25
4.3 Rahulolu parvalaevaühenduse teenusega	27
4.4 Ootused seoses püsiühendusega	29
4.5 Püsiühenduse mõjud	33
5. Püsielanike ja ettevõtete uuringutulemuste võrdlus	35
6. Järeldused ja soovitused	37
LISAD	39
Lisa 1. Elanike rahulolu parvlaevaühendusega, hinnangute keskmine	39
Lisa 2. Suhtumine püsiühenduse loomisesse elanike rühmade lõikes.	40
Lisa 3. Püsielanike põhjendused püsiühenduse pooldamiseks või vastuseisuks, avatud küsimuse vastuste kokkuvõte	42
Lisa 4. Ettevõtjate põhjendused püsiühenduse pooldamiseks või vastuseisuks, avatud küsimuse vastuste kokkuvõte	44
Lisa 5. Püsielanike ankeet	46
Lisa 6. Ettevõtete ankeet	52

Kokkuvõte

- ✓ Uuringus osales 500 Saare maakonna püsielanikku ning 100 Saare maakonnas tegutsevat ettevõtet.

Püsielanike uuringu tulemused:

- ✓ **43%** vastanutest reisib üle Suure väina **vähemalt korra kuus**; need, kes pole viimase aasta jooksul Suurt väina ületanud, moodustavad 12% valimist.
- ✓ **Parvlaevaühenduse teenusega** ollakse üldiselt **väga rahul** (3,7-3,8 palli 4-pallisel skaalal). **94%** vastanutest leiab, et **parvlaevaühendus on paari viimase aasta jooksul muutunud paremaks. Vähem ollakse rahul piletihindade, ühenduse sageduse ning ooteaja pikkusega sadamas.**
- ✓ Kõige enam ollakse parvlaevaühendusega rahul **suviste tööpäevade**, kõige vähem **talveperioodi** nädalalõppude ja pühade osas. Puudust tuntakse ühest öisest lisareisist.
- ✓ **Püsiühenduse loomist toetab 64%, vastu on 29%** ja arvamus puudub 7%-l vastanutest. Võrreldes varasema uuringuga on toetus püsiühendusele veidi vähenenud. Püsiühenduse toetajaid leidub enam Kuressaare ja Kaarma valla elanike hulgas. Vanemaealise elanikkonna poolehoid on võrreldes nooremate vanusegruppide esindajatega veidi madalam.
- ✓ Hinnangud erinevatele saare liiklusühenduse parandamise alternatiividele:
 - **varasemast parem parvlaevaühendus** – pooldab 68%, vastu 18%;
 - **sild** – pooldab 59%, vastu 31%;
 - **tunnel** – pooldab 27%, vastu 52%.
- ✓ Võrreldes 2009. aasta uurimistulemustega, on inimeste poolehoid **silla või tunneli rajamise osas vähenenud** ning enam on hakanud meeldima idee **paranenud parvlaevaühendusest**.
- ✓ Eelistatuimad võimalused Suure väina ületamiseks pooldajate osakaalu järgi:
 1. **nii parvlaevaühendus kui ka sild – 40%;**
 2. ainult parvlaevaühendus – 29%;
 3. ainult sild – 16%;
 4. nii parvlaevaühendus kui ka tunnel – 8%;
 5. ainult tunnel – 3%.

- ✓ **Püsiühenduse toetamise peamisteks põhjusteks** on aja kokkuhoid, liikumisvabaduse ja ülesõidu mugavuse suurenemine ning ootejärjekordadest pääsemine.
- ✓ Püsiühenduse **peamised vastuargumendid** on saarelisuse tunde ja saare omapära kadumine, rahulolu olemasoleva ühendusega, turvalisuse vähenemine, praamisõidu atraktiivsus, liigne külastajate juurdevool ning püsiühenduse rajamisega kaasnevad kulutused.
- ✓ Püsiühenduse eest võetav ülesõidutasu peaks enamiku küsitletute arvates **jääma seni kehtiva parvlaeva üleveotasuga samale hinnatasemele**. 34% küsitletutest on valmis reisijapileti, 33% sõiduauto pileti ning 19% veoauto pileti eest maksma senisest rohkem.
- ✓ Püsiühenduse loomine ei mõjutaks 57% küsitletute arvates nende liiklemissagedust mandri vahet, 38% elanikest arvab, et tõenäoliselt liikleksid nad püsiühenduse korral senisest sagedamini ning 1%, et senisest harvem.

Ettevõtete uuringu tulemused:

- ✓ Üle poole valimist moodustavad ettevõtted, mis **kasutavad üleveo teenust ligikaudu kord nädalas või kord-paar kuus**. Kolmandik vastanutest on teenust kasutanud harvemini kui kord kuus ning viiendik vastanutest kasutab teenust sagedamini kui 3 korda nädalas.
- ✓ Võrreldes varasema uuringuga, on suurenenud nende ettevõtjate osakaal, kes prognoosivad lähiaastateks veostemahu kasvu (34%) ning vähenenud nende osakaal, kes eeldavad veostemahu kahanemist (5%). Ligikaudu 61% vastanutest eeldab veostemahu samale tasemele jäämist.
- ✓ **Parvlaevaühendusega ollakse üldiselt küllaltki rahul. 95%** ettevõtjatest leiab, et **parvlaevaühendus on muutunud paari viimase aasta jooksul paremaks**. Hinnangute keskmine teenindusega seotud aspektide osas jääb 4-pallisel skaalal üle 3,5 palli. Vähem ollakse rahul ühenduse sageduse ja ooteaja pikkusega. **Märksa madalam on rahulolu piletihindade osas** ning esineb suundumus – mida suurema masinaga on tegemist, seda rahulolematum ollakse piletihinnaga.
- ✓ Suvise parvlaevaühenduse osas on hinnangud kõrgemad, **talveperioodi ühendus tekitab rohkem rahulolematust**.
- ✓ Väina ületamisel oodatakse eelkõige, et ühendus mandriga oleks kindlalt garanteeritud – väga oluliseks peetakse, et väina saaks ületada graafikujärgselt ja kindlatel kellaaegadel.

Samuti vajatakse kiiret ja sagedast väina ületamise võimalust ning üle poole ettevõtjatest peab oma äritegevuse seisukohalt vajalikuks ööpäevaringse ühenduse olemasolu.

- ✓ Jätkuvalt on ettevõtjate hulgas **tugev toetus püsiühenduse rajamisele** üle Suure väina. Seda **pooldab 67%, ei poolda 31%** ja erapooletuks jääb 2% küsitletud ettevõtjatest.
- ✓ Hinnangud erinevatele saare liiklusühenduse parandamise alternatiividele:
 - **varasemast parem parvlaevaühendus** – pooldab 70%, vastu 27%;
 - **sild** – pooldab 69%, vastu 31%;
 - **tunnel** – pooldab 32%, vastu 68%.
- ✓ Võrreldes 2009. aasta uurimistulemustega, on ettevõtjate poolehoid **püsiühenduse rajamise osas vähenenud** ning kasvanud on **paranenud parvlaevaühenduse** toetajate osakaal.
- ✓ Eelistatuimad võimalused Suure väina ületamiseks pooldajate osakaalu järgi:
 1. **nii parvlaevaühendus kui ka sild – 43%;**
 2. ainult sild – 22%;
 3. ainult parvlaevaühendus – 21%;
 4. nii parvlaevaühendus kui ka tunnel – 7%;
 5. ainult tunnel – 4%.
- ✓ Püsiühenduse ülesõidu eest ei olda üldjuhul valmis tasuma suuremat summat kui hetkel parvlaeva üleveo eest. Kõige enam ollakse valmis senisest rohkem maksma kuni 3,5 tonniste veoautode, sõiduautode ja üle 3,5 tonniste veoautode ülesõidu eest.
- ✓ **36%** ettevõtjatest arvab, et püsiühenduse loomine tooks nende ettevõttes **kaasa veomahtude kasvu; 64%-s ettevõtetes jääksid veomahud samale tasemele.**
- ✓ Avatud küsimustele antud vastused näitavad, et inimeste ettekujutused püsiühendusest ja sellega kaasnevast võivad olla väga erinevad. Täiendav teavitustöö sellel teemal on ilmselgelt hädavajalik – loomaks ühtset ja tõepärast ettekujutust, mis ja kuidas täpsemalt toimuma hakkaks.

1. Uuringu taust ja eesmärk

Maanteeamet on alates 1997. aastast uurinud püsiühenduse loomise võimalusi mandri ja Muhu saare vahel. Konkreetsema vormi said tegevused 2008. aastal, mil sõlmiti leping „Sõitjate ja veoste üle Suure väina veo perspektiivse kava“ koostamiseks. Kava ülesandeks oli uurida erinevaid transpordivõimalusi üle Suure väina liikumiseks ning teha ettepanek sobivaima lahenduse rakendamiseks. Kava koostanud eksperdid jõudsid järeldusele, et eelistatuim ühendusviis sõitjate ja veoste liikumiseks Saare maakonda, maakonna paremaks sidumiseks mandriga ning üldise konkurentsivõime tõstmiseks on püsiühendus. Tehnilise lahendusena eelistakse paralleelselt olemasoleva parvlaeva teega silla rajamist Kuivastu ja Virtsu vahele.

Viimaste aastatega on Kuivastu-Virtsu parvlaevaühendus seoses uute laevade kasutuselevõtuga paranenud, mis on oluliselt vähendanud ooteaegasid. Suvel on ooteajad reedeti ja pühapäeviti kuni 35 minutit. Sisuliselt on saavutatud üks kavas käsitletud strateegiline arengustsenaarium – parandatud parvlaevaühenduse alternatiiv. Seetõttu on Maanteeameti soov uurida kohaliku elanikkonna ja ettevõtete rahulolu paranenud parvlaevaühendusega ning arvamust püsiühenduse (silla rajamise) vajalikkuse küsimuses.

Uuringu tulemusel antakse ülevaade Saare maakonna elanike ja ettevõtjate:

1. arvamusest seoses olemasoleva **parvlaevaühenduse teenusega**;
2. **meelsusest püsiühenduse rajamise suhtes** Muhu saare ja mandri vahele tänastes paranenud parvlaevaühenduse tingimustes, 2012. aastal.

2. Valim ja metoodika

Uuringu eesmärkide saavutamiseks viidi läbi ankeetküsitlused kahe sihtrühma hulgas:

1. Saare maakonna (v.a Ruhnu) **alaliste 18-aastaste või vanemate elanike** hulgas. Valimi moodustamisel jälgiti esinduslikkust soo, vanusegruppide ja elukoha lõikes. Valimi suuruseks oli **500 püsielanikku**.
2. Saare maakonnas registreeritud **ettevõtete** esindajate hulgas. Valimi moodustamisel jälgiti esinduslikkust töötajate arvu ning tegevusala lõikes. Valimi suuruseks **100 ettevõtet**.

Mõlema sihtrühma ankeedid on esitatud aruande Lisas 5-6.

Ankeetküsitlus viidi läbi **telefoniintervjuuna** Norstat Eesti AS küsitlejate poolt.

Püsielanike küsitlemine toimus ajavahemikul: 17.08-03.09.2012. Intervjuu pikkus oli keskmiselt 11 minutit ja 30 sekundit.

Ettevõtjate küsitlemine toimus ajavahemikul: 21.08-25.08.2012. Intervjuu pikkus oli keskmiselt pisut üle 13 minuti.

Vastamise statistika	Püsielanikud		Ettevõtted	
	N	%	N	%
Ei ole Saare maakonna püsielanik	68	2		
Ei sobi uuringusse vanuse tõttu (noorem kui 18)	149	5		
Kvoodid täis (elukoha, vanuse või soo tõttu)	759	25		
Telefon ei tööta, katkestas kõne, number pole kasutuses	283	9	471	74
Tuleviku kokkulepe tagasihelistamiseks	72	2	19	3
Keeldumine	1240	40	46	7
Intervjuu	500	16	100	16
Kokku	3071	100	636	100

Andmed analüüsiti ja joonised koostati, kasutades tabelarvutusprogrammi MS Excel. Avatud küsimustele antud vastused rühmitati sisult sarnaste vastuste ühendamise põhimõttel. Joonistel ja tabelites toodud andmed on automaatselt ümardatud arvutiprogrammi poolt ja seetõttu võib ridade või veergude summa moodustada kohati 99% või 101%.

Vastajate arv (N) on esitatud üksnes nende andmete juures, kus küsimusele **ei vastanud** kõik vastajad. **Kui vastajate arvu pole eraldi välja toodud, on vastanute määr selle küsimuse puhul 100%.**

Uurimistulemusi võrreldi 2009. aastal „Sõitjate ja veoste üle Suure väina perspektiivse korraldamise kava“ raames läbi viidud küsitluse „Saare maakonna elanike ja äriettevõtete uuring“ (http://www.mkm.ee/public/Ankeetkysitus_Ver4-final_10022010.pdf) aruandes toodud tulemustega.

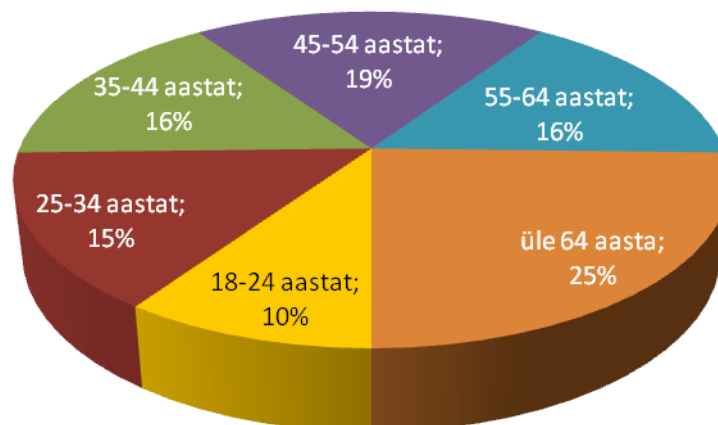
Rahulolu puudutavate küsimuste puhul on **aritmeetiliste keskmiste** arvutamisel arvesse võetud üksnes vastused skaalal 1-4, välja on jäetud vastusevariant „ei oska öelda“ (2009. aasta uurimuses oli vastusevariant „raske öelda“ kodeeritud arvskaalal kui nr 1).

3. Püsielanike uuringutulemused

3.1 Vastajate üldandmed

Küsitleti 500 Saare maakonna püsielanikku, kellest 52% olid naisterahvad ning 48% mehed.

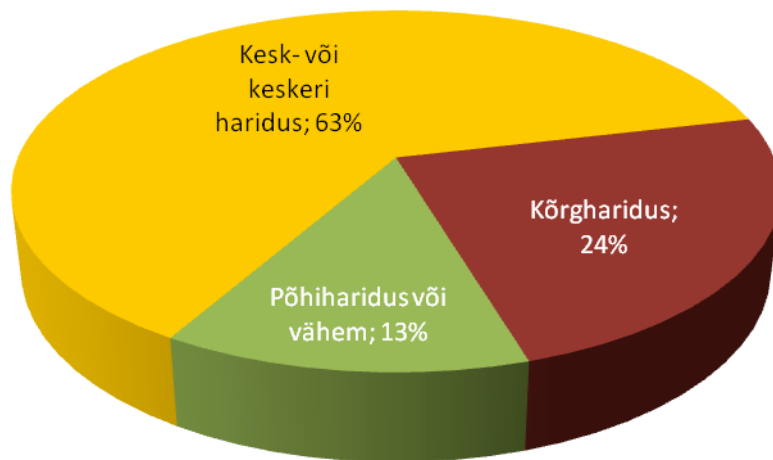
Vastajate keskmine vanus on küllaltki kõrge – 50 aastat. Meessoost vastajate keskmine vanus on 48 ja naistel 51 eluaastat. Vanusegruppidest on kõige arvukamalt esindatud üle 64-aastased elanikud, kes moodustavad veerandi vastanutest (Joonis 1). Kokku 60% vastanutest on üle 45-aastased. Alla 34-aastased moodustavad samuti veerandi vastanutest. Naised on ülekaalus kõige eakamate vanusegrupis, teiste vanusegruppide lõikes jagunevad naised ja mehed enam-vähem võrdselt.

Joonis 1. Vastajate jagunemine vanusegrupiti.

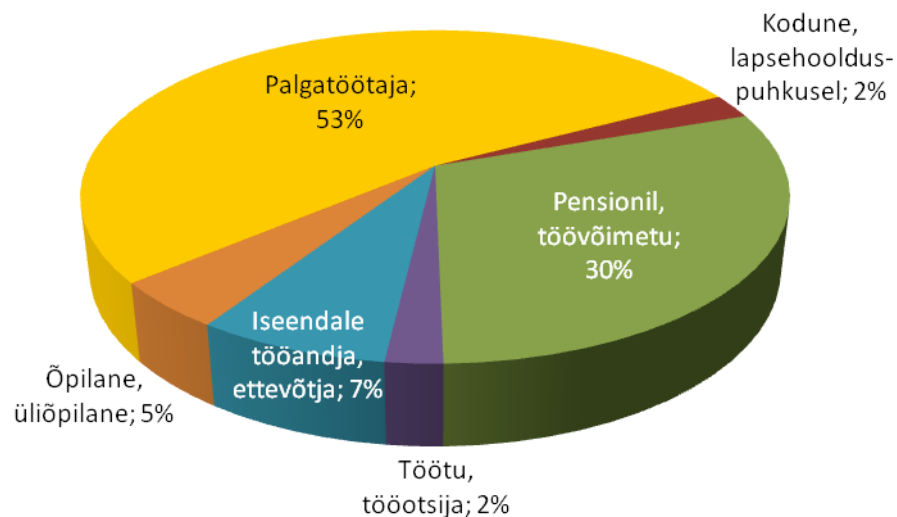
Kõige suurem on Kuressaare linna elanike osakaal – 42% kogu valimist. Kaarma valla elanikke on 13%, teiste valdade elanikke vähem. Täpsemad andmed elanike arvu kohta omavalitsuste kaupa leiab Lisast 2, rühmast „elukoht“, veerust N.

Kaks kolmandikku vastajatest on kesk- või keskeriharidusega, veerand on kõrgharidusega ning 13% põhi- või veelgi vähesema haridusega (Joonis 2). Naiste hulgas on veidi enam kõrgharidusega (27%), meeste hulgas kesk- või keskeriharidusega (66%) vastajaid.

Joonis 2. Vastajate jagunemine haridustaseme lõikes.

Võrreldes 2009. aasta andmetega, on seekord väiksem osakaal tööalaselt aktiivsetel elanikel – 2009. aastal moodustasid nad 75% valimist, seekord jääb nende osalus 60% kanti (Joonis 3); tunduvalt suurema osakaalu moodustavad seekord pensionil olevad vastajad (2009. aasta uuringus moodustasid pensionärid 3%, seekord 30%).

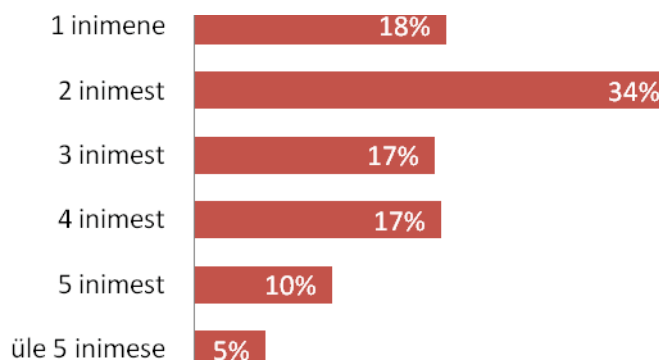

Joonis 3. Vastajate jagunemine põhitegevuse lõikes.

Küsitletud on Saare maakonnas elanud keskmiselt 43 aastat. 57%-l küsitletutest ühtib Saare maakonnas elatud aeg nende enda vanusega ning nimetame neid edaspidises analüüsis elupõlisteks saarlasteks.

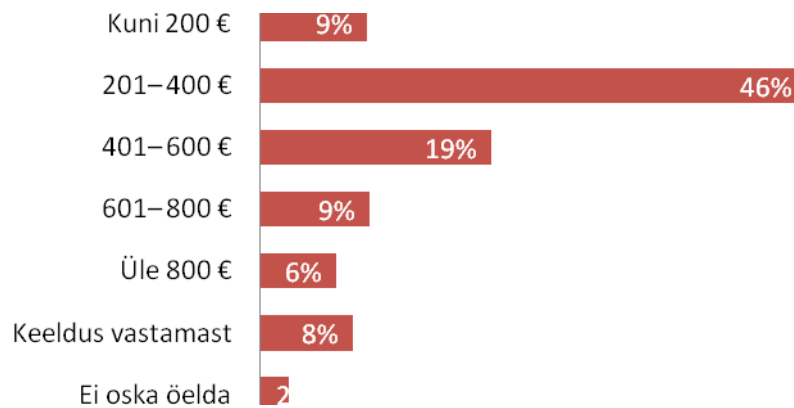
99% vastanutest on registreeritud Saare maakonna elanikuks.

34% valimist moodustavad 2-liikmeliste leibkondade esindjad, 18% üksinda elavad inimesed, 17% 3-liikmelised ja ka 4-liikmelised ning 15% viie või enama liikmega leibkondade esindajad (Joonis 4). Seega on suurte leibkondade osakaal küllaltki väike.

Joonis 4. Vastajate jagunemine leibkonna suuruse järgi.

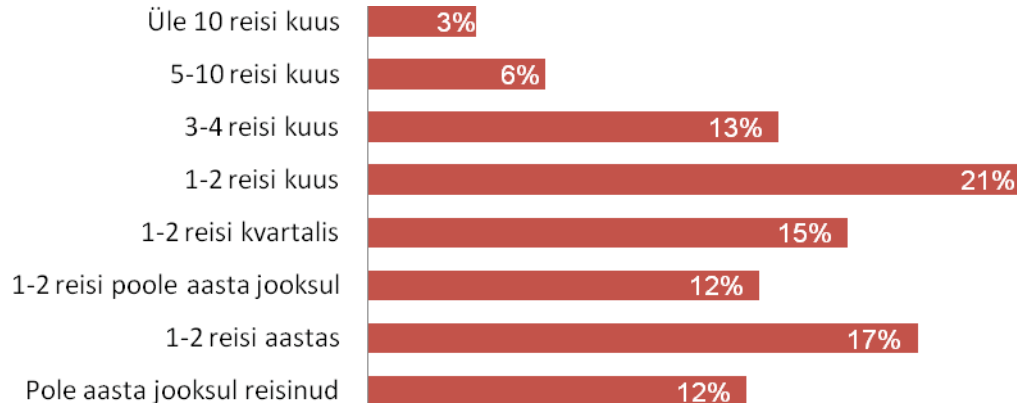
Ligi pool vastajatest kuuluvad leibkondadesse, kus igakuine netosissetulek inimese kohta jääb 200-400 euro vahemikku (Joonis 5). 35% vastajate puhul jääb sissetulek üle 400 euro kuus ning 9% puhul alla 200 euro kuus.

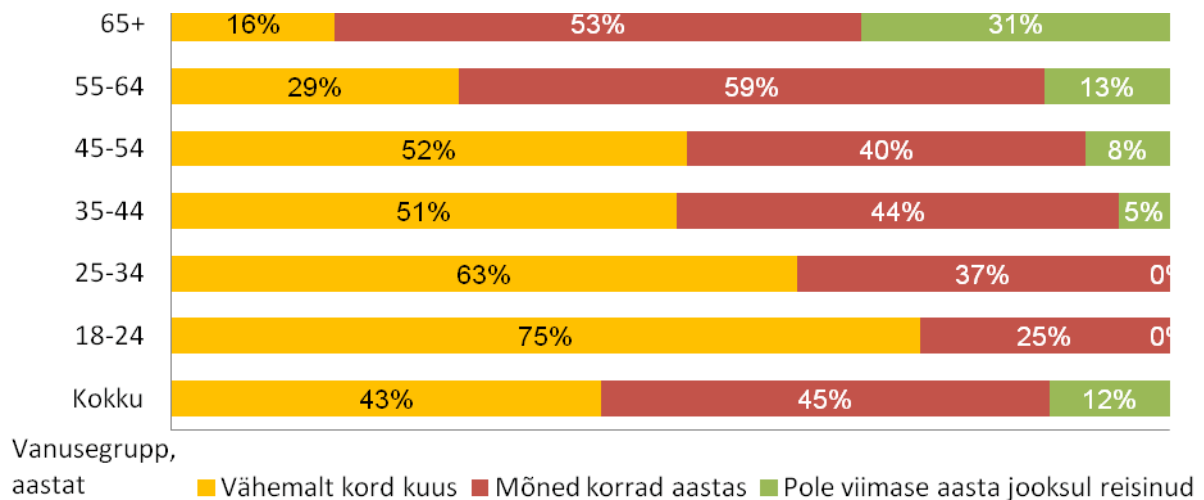
Joonis 5. Vastajate jagunemine kuu netosissetuleku järgi leibkonnaliikme kohta.

3.2 Parvlaevaühenduse kasutamise sagedus

43% vastanutest reisib üle Suure väina vähemalt korra kuus; 15% kord-paar kvartalis; 29% kord-paar aastas ning 12% pole viimase aasta jooksul Suurt väina ületanud (Joonis 6).

Joonis 6. Kuivastu-Virtsu parvlaevaühenduse kasutamise sagedus viimase 12 kuu jooksul, vastanute osakaalud.

Joonis 7. Kuivastu-Virtsu parvlaevaühenduse kasutamise sagedus viimase 12 kuu jooksul vastajate vanusegruppide lõikes.

Üle väina reisimise sagedus sõltub vastaja vanusest – nooremate vanusegruppide esindajatest käib enamik mandril vähemalt kord kuus või sagedamini ning ei leidu neid, kes poleks aasta jooksul mandril üldse käinud (Joonis 7). Seevastu eakate vanuserühmas on vähe neid, kes reisivad mandrile vähemalt kord kuus, tüüpiliselt tehakse paar reisi aastas ning kolmandik pole viimase aasta jooksul mandrireisi ette võtnud.

Tabelis 1 on toodud transpordivahendid, mida vastajad on parvlaevaülesõidul kasutanud. Üks vastaja sai vajadusel nimetada enam kui ühe vastuse ning veerus „osakaal vastanutest“ näidatakse, mitu % uuringus osalenutest on seda liikumisviisi kasutanud (mistõttu % > 100). Selgub, et 72% uuringus osalenutest on parvlaevale liikunud sõiduautoga, 42% on kasutanud liinibussi teenust ning teiste vahendite osakaal jääb alla 5%. Muudest sõidukitest nimetati neljal korral mootorratast, kahel korral lennukit ja veoautot, ühel korral traktorit, ekskursioonibussi ja väikebussi.

Tabel 1. Transpordivahendid, mida vastajad on parvlaevaülesõidul kasutanud.

Vahend	N	Osakaal vastanutest
Sõiduauto	362	72%
Väikeveok, kaubik (kuni 3,5 tonni)	21	4%
Liinibuss	210	42%
Jalgratas	2	0%
Muu sõiduk	11	2%
Jalgsi	5	1%
Ei ole viimase 12 kuu jooksul parvlaevaühendust kasutanud	60	12%
Kokku	671	134%

3.3 Rahulolu parvlaevaühenduse teenusega

Parvlaevaühenduse teenusega ollakse üldiselt väga rahul (Tabel 2). Kõige kõrgemalt hinnatakse sõidukite laevale ja maha laadimise kiirust – 98% vastanutest on sellega rahul. Väga kõrged rahuloluhinnangud on saanud ka pileti ostmise lihtsus ja kiirus, sõidu kestus ja sooduspileti ostmise korraldus. Veidi madalam on rahulolu parvlaevaühenduse sageduse ja ooteaja pikkusega, ent ka siin jääb rahulolematute osakaal alla 5% vastanutest. Rohkem rahulolematust põhjustavad piletihinnad, eriti suuremate masinate üleveo korral. Reisijapileti hinnaga pole rahul 16%, sõiduauto piletihinnaga 23% ning veoauto piletihinnaga 38% vastanutest. Samas näitab täiendav analüüs, et rahulolu parvlaevaühendusega ei sõltu olulisel määral sellest, millist transpordivahendit ülesõiduks kasutatakse (Lisa 1).

2009. aastaga võrreldes on rahulolevate hinnangute osakaal kasvanud. Ent ka siis anti laevaühenduse sagedusele ja ooteaja pikkusele kõrgemad hinnangud kui piletihindadele.

Tabel 2. Püsielanike rahulolu parvlaevaühendusega seotud teguritega Kuivastu-Virtsu liinil, vastuste jagunemine ja hinnangute keskmine.

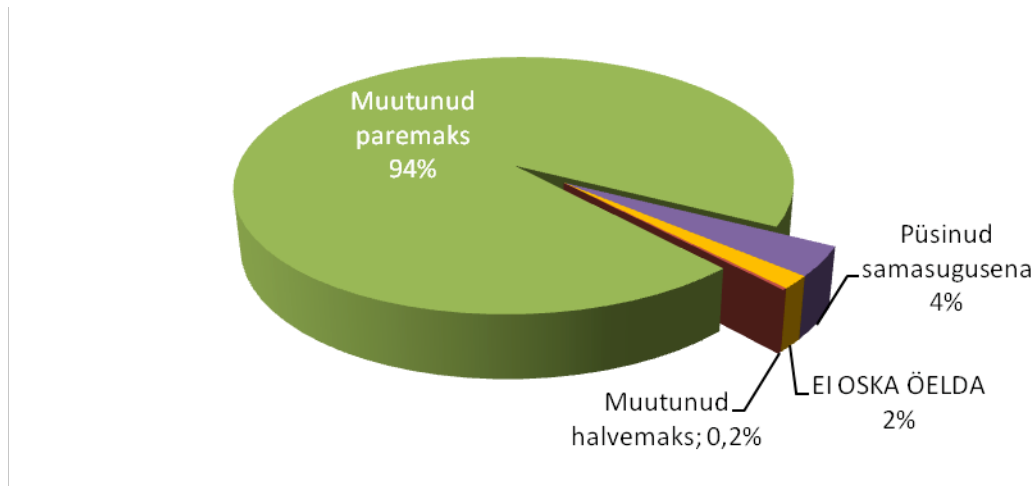
Rahulolu	4–täiesti rahul	3–pigem rahul	2–pigem pole rahul	1–pole üldse rahul	Ei OSKA ÕELDA	N	Hinnangute keskmine
Sõidukite laevale ja maha laadimise kiirus	84%	14%	1%	0%	1%	440	3,8
Pileti ostmise lihtsus	76%	18%	2%	0%	4%	440	3,8
Pileti ostmise kiirus	76%	17%	3%	0%	4%	440	3,8
Parvlaeva sõidu kestus	74%	23%	2%	1%	0%	440	3,7
Dokumendikontrolli lihtsus sooduspileti ostmisel	69%	18%	3%	1%	9%	440	3,7
Parvlaevaühenduse sagedus	57%	38%	3%	1%	1%	440	3,5
Ooteaja pikkus sadamas	58%	36%	4%	1%	1%	440	3,5
Reisijapileti hind	42%	35%	12%	4%	7%	440	3,2
Sõiduauto pileti hind	32%	39%	17%	6%	6%	362	3,0
Kuni 3,5-tonnise veoauto pileti hind	0%	33%	14%	24%	29%	21	2,1

Tabel 3. Püsielanike rahulolu parvlaevaühendusega Kuivastu-Virtsu liinil hooajati ja nädalapäeviti, vastuste jagunemine ja hinnangute keskmine.

Rahulolu	4–täiesti rahul	3–pigem rahul	2–pigem pole rahul	1–pole üldse rahul	Ei OSKA ÕELDA	N	Hinnangute keskmine
Suveperioodi tööpäevadel	59%	34%	2%	1%	4%	440	3,6
Suveperioodi nädalalõppudel, puhkepäevadel	42%	38%	6%	3%	11%	440	3,3
Talveperioodi tööpäevadel	31%	38%	11%	3%	17%	440	3,2
Talveperioodi nädalalõppudel, puhkepäevadel	28%	37%	10%	4%	21%	440	3,1

Kõige enam ollakse parvlaevaühendusega rahul suvistel tööpäevadel – rahulolematute hinnangute osakaal on siin vaid 3% (Tabel 3). Rahuloluhinnangute keskmise väärtuse osas järgnevad suvised nädalalõpud ja puhkepäevad. Vähem ollakse parvlaevaühendusega rahul talveperioodi, eriti talviste nädalalõppude ja pühade osas, kus rahulolematute osakaal ulatub 14%-ni.

Kokkuvõtteks võib öelda, et parvlaevaühendusega ollakse üldjuhul rahul ning viimase paari aasta jooksul on parvlaevaühendus 94% vastanute arvates paremaks muutunud (Joonis 8).

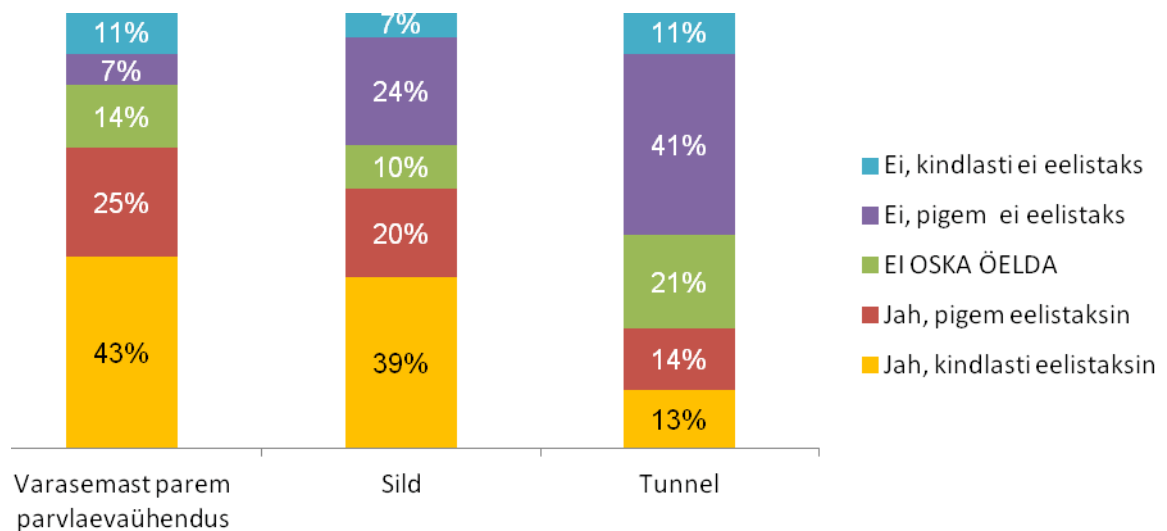

Joonis 8. Üldine hinnang Kuivastu-Virtsu liini parvlaevaühenduse teenusele viimase paari aasta jooksul, vastanute osakaalud; N=440.

3.4 Ootused seoses püsiühendusega

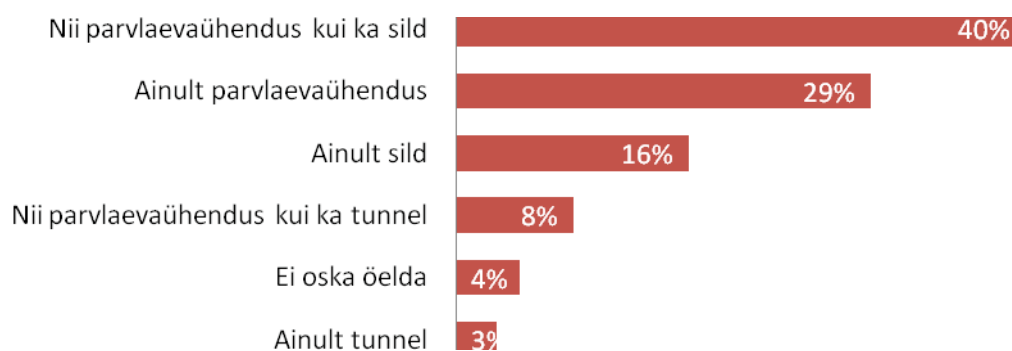
Vastajatel paluti hinnata, kuidas nad suhtuvad erinevatesse saare liiklusühenduse parandamise alternatiividesse (Joonis 9). Kõige soosivama hinnangu osaliseks sai varasemast parem parvlaevaühendus – kokku 68% elanikest eelistaksid ja 18% ei eelistaks seda võimalust. Ka silla rajamist toetab märkimisväärne hulk elanikest – 59% on silla rajamise poolt ja 31% pigem vastu. Kõige vähem pooldajaid – 27%, on tunneli rajamise ideel.

Kui varasemas uuringus eelistasid kohalikud elanikud ülekaalukalt silla rajamist, siis vahepealsel perioodil on inimestele hakanud enam meeldima idee paranenud parvlaevaühendusest.

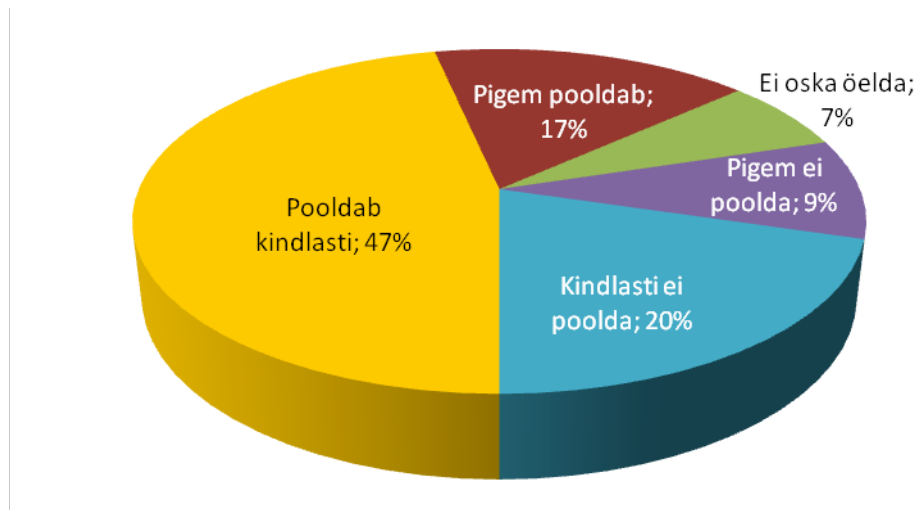
Joonis 9. Püsielanike hinnangud erinevatele saare liiklusühenduse parandamise alternatiividele, vastanute osakaalud.

Lisaks uuriti vastajatelt, et kui nad saaksid valida ette antud Suure väina ületamise võimaluste seast ainult ühe, siis millist nad eelistaksid (Joonis 10). 40% vastanutest soovivad, et samaaegselt saaks väina ületada nii parvlaeval kui ka silda mööda. 29% elanikest toetab üksnes parvlaevaühendust ning 16% üksnes silla kasutamist. Kokku 77% vastanutest toetab ühel või teisel kombel parvlaevaühenduse jätkumist ning 56% sillaga seotud alternatiivi. Tunneliga seotud väina ületamise võimalusi pooldab 11% vastanutest.

Joonis 10. Eelistatuim võimalus Suure väina ületamiseks, vastanute osakaalud.

Püsiühenduse loomist üle Suure väina pooldab 64% küsitletutest, vastu on 29% ja selge arvamust puudub 7%-l (Joonis 11).

Joonis 11. Suhtumine püsiühenduse rajamisse, vastanute osakaalud.

Võrreldes varasema uuringuga on toetus püsiühendusele veidi vähenenud. 2009. aasta uuringus olid 54% vastanutest kindlalt püsiühenduse poolt ja üle 16% olid valmis toetama selle rajamist, kui väinaületamise hind ei tõuseks. 21% olid kindlalt vastu ja 9% ütles, et on vajalik teha rohkem uuringuid.

Üldiselt ei sõltu püsiühenduse eelistamine vastaja taustast (vt Lisa 2). Sotsiaaldemograafiliste tunnuste lõikes eristub peamiselt üle 64-aastaste elanike väiksem poolehoid püsiühendusele – sama suundumus ilmnes ka varasemas uuringus. Kui pensionipõlve pidavatest küsitletutest on püsiühenduse poolt 55% ja vastu 33%, siis palgatöötajate rühmas on samad osakaalud 69% ja 27%.

Teise erisusena saab välja tuua Kuressaare linna ja Kaarma valla elanike suurema poolehoiu püsiühendusele, võrreldes muude valdade elanikega. Huvitava tähelepanekuna torkab silma, et poolehoid püsiühendusele ei sõltu sellest, kui sageli vastaja mandri vahet liigub.

Vastajatel paluti avatud küsimusega täpsustada, miks nad pooldavad või ei poolda püsiühendust. Kokkuvõtted vastustest on toodud Lisas 3. Pooltargumendina toodi kõige sagedamini välja võimalust kiiremini üle väina saada ja seeläbi muudeks toimetusteks aega juurde võita. Väga sageli mainiti ka püsiühendusega kaasnevat võimalust liikuda ööpäevaringselt endale sobival ajal, sõltumata praamigraafikust ning pääsemist praamijärjekorras ootamisest. Pakuti, et püsiühendus

teeb väina ületamise mugavaks, ilmastikust sõltumatuks ja garanteerib kindla ühenduse mandriga – ka hädaolukorras pääseks kindlalt ja kiiremini liikuma. Vanema põlvkonna vastajad tõid mitemel korral välja, et lapsed jõuaksid siis kiiremini koju tagasi ja liiguksid sagedamini. Eraldi toodi välja ka turvalisema liiklemise aspekti – püsiühenduse korral oleks liiklusvool ühtlasem, ei peaks praamile tõtates kiirust ületama ning möödasõite tegema. Mõnel korral mainiti veel ettevõtluskliima paranemist, ülejäänud põhjendusi toodi välja harvem. Mõned illustreerivad näited vastustest: *„Parvlaevaühendus olgu nii hea kui tahes, püsiühendus on parem“, „Töönimestele vajalik, romantikutele olgu laev“, „Kui praam on maantee pikendus, siis ei oleks silda vaja, st kui saaks ööpäevaringselt sõita. Saare elanik ei tohiks kannatada sellepärast, et ta on saare elanik. Heade parvlaevaühenduste korral ei ole sillaehitus aktuaalne, kuid kui tuleb tagasilöökk praamiühenduses, siis saab sild aktuaalsemaks. Peamine on, et ühendus toimiks. Arengu seisukohalt on sild kindlasti parem“, „Elmisel aastal pani Eesti riik kahe sadama ümberehitusse 800 miljonit. Lisaks dotatsioonid. Eesti riigile tuleks sild kasulik. Silda nii lihtsalt kinni ei pane vastuolude korral“, „Saarlased on kaua harjunud olema mere taga ja vaatama igatsusega saare poole, püsiühendus looks kindlustunde saarlasele, et saab igal ajal koju“, „Olen nii palju külmetanud ja oodanud noorena praami oodates...“.*

Püsiühenduse vastased tõid kõige sagedamini põhjenduseks, et püsiühendus kaotaks saarelisuse tunde ning saare omapära võib seeläbi kaotsi minna. Püsiühendusel ei nähta mõtet, kuna olemasolev parvlaevaühendus on vajadusi rahuldav ning praamisõitu peetakse atraktiivseks. Kardetakse külastajate juurdevoolu saarele ning turvalisuse vähenemist. Püsiühendusega kaasnevad lisakulud ning kaheldakse selle projekti kasumlikkuses. Peljatakse koormust looduskeskkonnale, privaatsuse kadumist ning seda, et sild ei taga halva ilma korral ühendust. Mõned illustreerivad näited vastustest: *„Arvan, et leian selle 20 minutit, et praamiga sõita“, „Turistid on juba ära tüüdanud. Kalad on ka põgenenud juba tekkinud vibratsiooni eest“, „See raha, mis pannakse uuringutesse ja silda, pandagu parem teeremonti ja praamide arendamisse“, „Inimesed ei tea, et sild tuleb tasuline ja mitte odavam kui parvlaevaühendus“, „Üsna palju on argumente, alates keskkonnahoiust kuni raha aruka kasutamiseni. Ei arva, et see tooks rahva tagasi saarele, raha võiks kulutada arukamalt, näiteks luua töökohti saarele“, „Olen teistes riikides käinud ja minu arvates on parvlaevaühendus Saaremaale parim. Ühendus parvlaevadega võiks vaid kiirem olla. Tormid ja tuuled takistavad silla ületamist, tunnelid tilguvad läbi“, „Meeldib praam, saab Virtsus käia, jalga sirutada. Kui on tormid, siis tunned eraldatuse tunnet“, „Laev on hea küll. Olen sellega algusest peale üle käinud, kui ainult kaks autot peale mahtus“.*

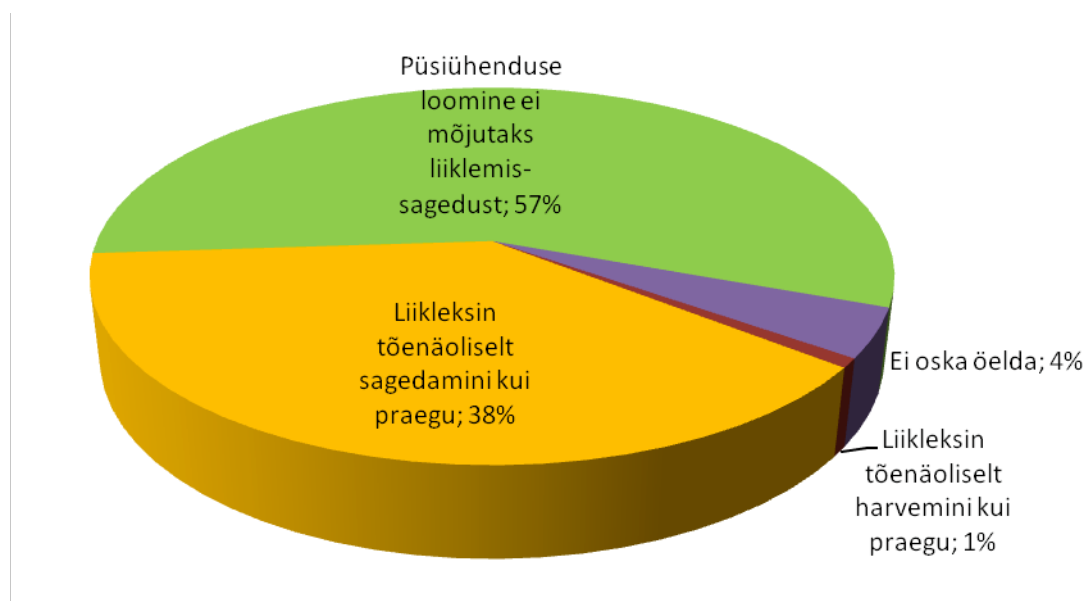
Püsiühenduse eest võetav ülesõidutasu peaks enamiku küsitletute arvates jääma seni kehtiva parvlaeva üleveotasuga samale hinnatasemele (Tabel 4). 34% küsitletutest on valmis reisijapileti, 33% sõiduauto pileti ning 19% veoauto pileti eest maksma senisest rohkem.

Tabel 4. Elanike valmisolek maksta püsiühenduse ülesõidu eest.

	Ei oleks nõus maksma rohkem kui parvlaeva pileti eest	Umbes 10% rohkem kui parvlaeva pileti hind	Umbes 20% rohkem	Umbes 30% rohkem	Veelgi rohkem	N
Reisijapilet	66%	22%	7%	3%	2%	500
Sõiduauto	67%	23%	7%	2%	2%	362
Kuni 3,5-tonnise veoauto	81%	5%	10%	0%	5%	21

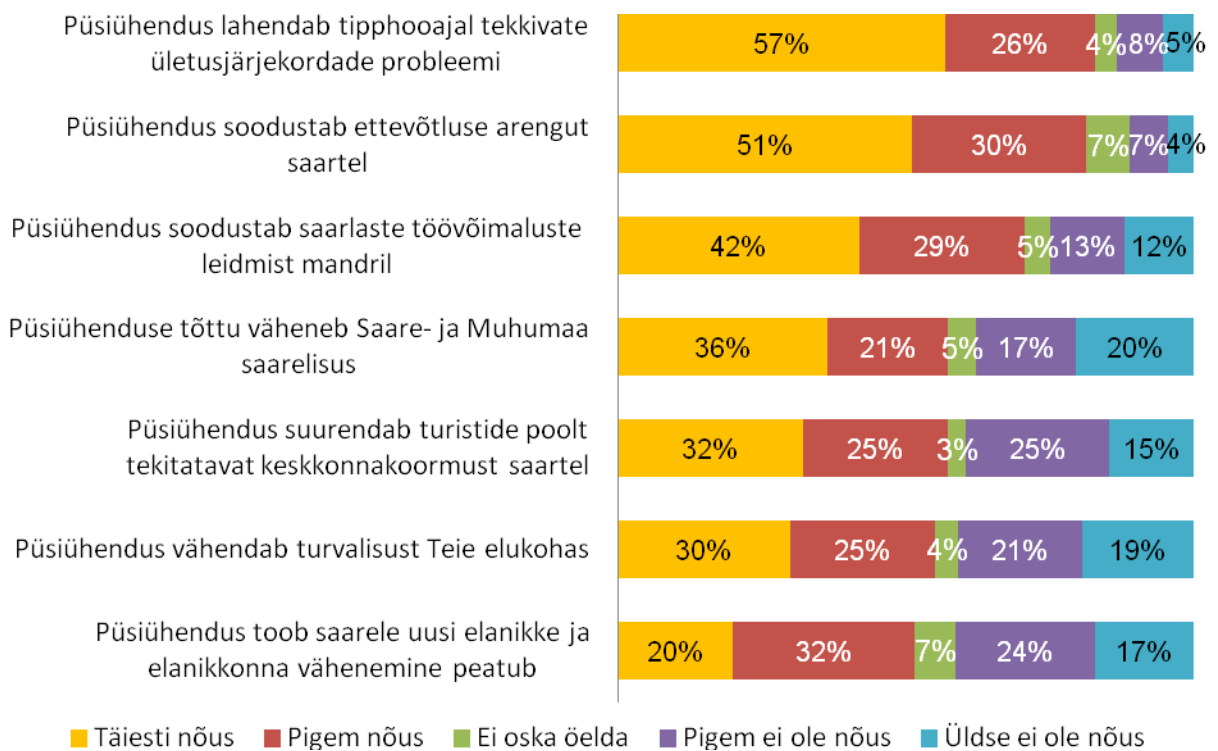
3.5 Püsiühenduse mõjud

Püsiühenduse loomine ei mõjutaks 57% küsitletute arvates nende liiklemissagedust mandri vahet (Joonis 12). 38% elanikest arvab, et tõenäoliselt liikleksid nad püsiühenduse korral senisest sagedamini ning 1%, et senisest harvem.

Joonis 12. Püsiühenduse eeldatav mõju saare ja mandri vahet liiklemise sagedusele, vastanute osakaalud.

Püsiühenduse võimalikke mõjusid hindasid vastajad küllaltki optimistlikult (Joonis 13). 83% vastajatest arvab, et püsiühendus lahendaks tipphooajal tekkivate järjekordade probleemi; 81% leiab, et ühendus aitaks soodustada ettevõtluse arengut saartel; 71%, et püsiühendus soodustaks saarlaste töövõimaluste leidmist mandril ning 52% usub, et püsiühendus tooks saarele uusi elanikke ja elanikkonna vähenemine peatuks. Püsiühendusega kaasnevate võimalike negatiivsemate mõjude osas jagunesid poolt- ja vastuarvamused enam-vähem pooleks. 57% elanikest nõustub väitega, et püsiühenduse tõttu väheneb Saare- ja Muhumaa saarelisus ning et suureneks turistide poolt tekitatav keskkonnakoormus saartel; 55% nõustub, et püsiühendus vähendab turvalisust nende elukohas.

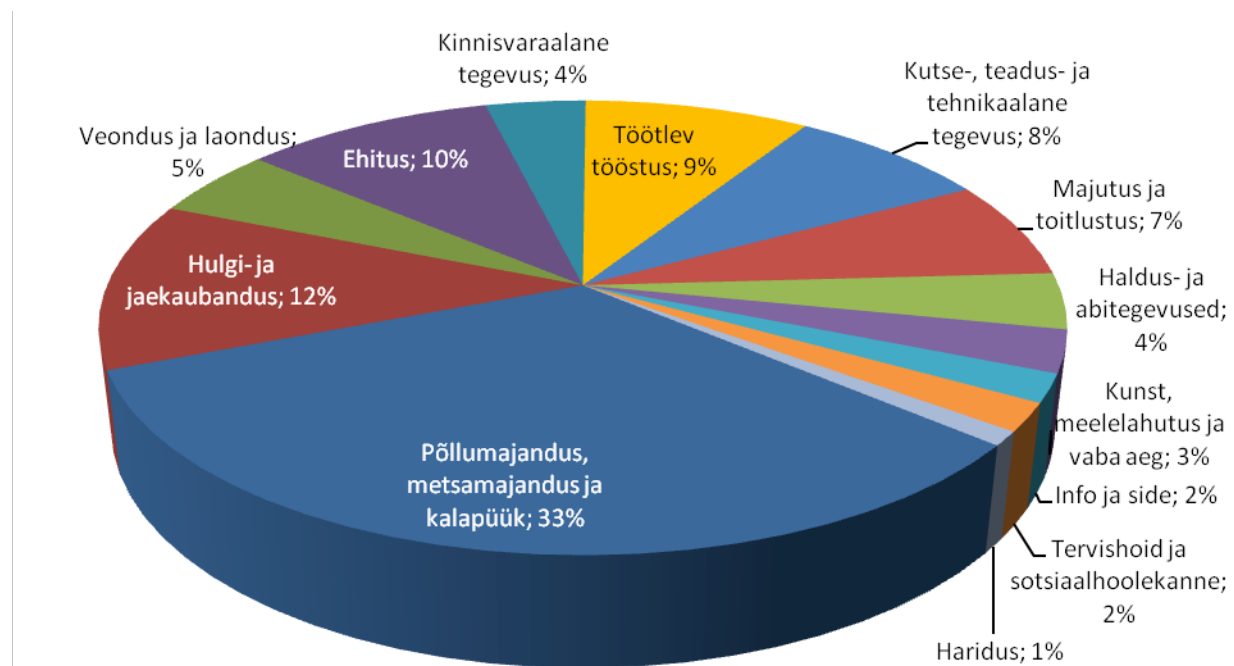
Joonis 13. Hinnangud püsiühenduse võimalike mõjude kohta, vastanute osakaalud.

4. Ettevõtete uuringutulemused

4.1 Ettevõtete üldandmed

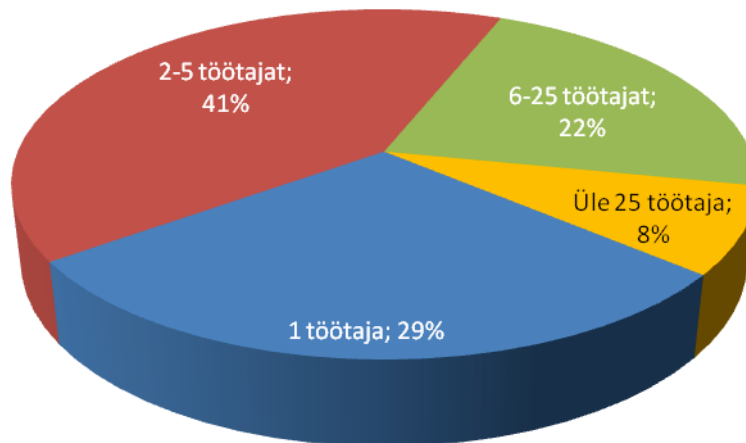
Analüüsiti 100 Saare Maakonnas registreeritud ettevõtte poolt esitatud vastuseid. Neist 97 määratlesid end äriühinguna, kolm FIE-na.

Ettevõtetel paluti nimetada oma põhitegevusala, millest saadakse suurim käive (Joonis 14). Kolmandikul ettevõtetest on selleks põllumajandus, metsamajandus ja kalapüük. Järgnevad transport ja kaubandussektor, kokku 17%; ehitus- ja kinnisvaraala tegevus 14% ja töötlev tööstus 9%-ga. Ülejäänud 27% ettevõtetest tegeleb peamiselt erinevat laadi teenuste osutamisega.

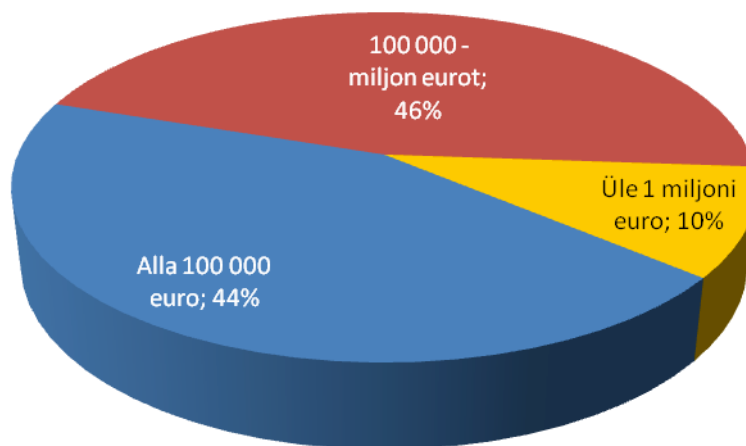
Joonis 14. Ettevõtete põhitegevusalad käibe alusel.

Küsitletud ettevõtted on valdavalt väikeettevõtted: 29%-l juhtudest on tegemist ühe töötajaga ettevõtetega ning 92% ettevõtetes jääb töötajate arv alla 25 inimese (Joonis 15). Üle 50 töötajaga on üksnes 4% küsitletud ettevõtetest. Võrreldes 2009. aasta uuringuga on seekord väiksem osakaal üle 25 töötajaga ettevõtetel (2009. a. - 18% vs 2012. a. 8%).

Joonis 15. Ettevõtete jagunemine töötajate arvu alusel.

50% vastanutest nimetas oma ettevõtte 2011. aasta netokäibe suuruse (Joonis 16). Alla saja tuhande euro jäi see ligi pooltel, saja tuhande kuni miljoni euron samuti ligi pooltel ning üle miljoni euro kümnendikul ettevõtetest.

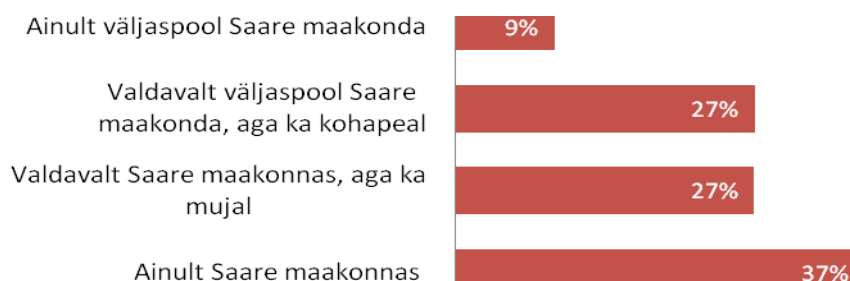
Joonis 16. Ettevõtete jagunemine 2011.aasta netokäibe alusel, N=50.

Üle poole küsitletud ettevõtetest tegutsevad maakonnakeskuses Kuressaares või seda ümbritsevates valdades (Tabel 5).

Tabel 5. Ettevõtete jagunemine asukoha alusel.

Ettevõtte asukoht	Vastanute arv
Kuressaare linn	49
Kaarma vald	9
Pihtla vald	7
Lümanda vald	5
Valjala vald	5
Kärla vald	4
Muhu vald	4
Torgu vald	4
Leisi vald	3
Põide vald	3
Laimjala vald	2
Mustjala vald	2
Salme vald	2
Orissaare vald	1
Kokku	100

Turustuspiirkonna osas on ettevõtete jagunemine suhteliselt mitmekesine (Joonis 17). 37% ettevõtetest on suunanud oma tooted ja teenused üksnes kohapealsele tarbijale; 27% on nii neid, kes on suunatud peamiselt kohalikule kui ka neid, kes on suunatud peamiselt väljaspool maakonda asuvale turule ning ligi kümnendik neid, kes turustavad oma tooteid-teenuseid üksnes väljaspool maakonda.

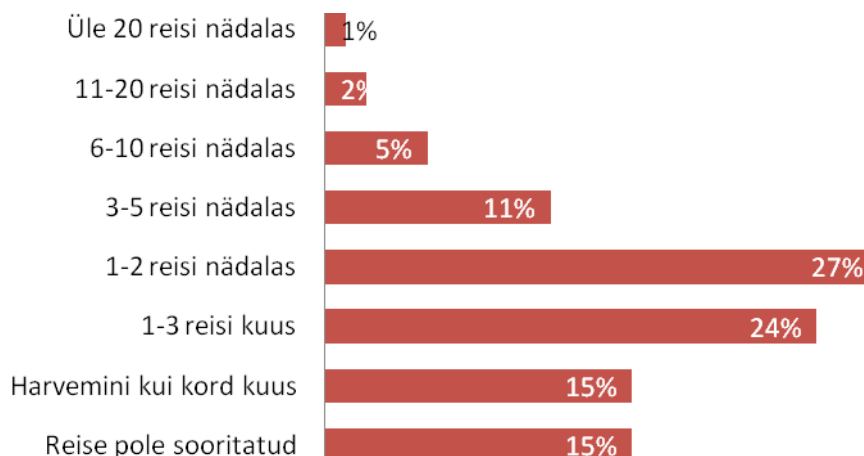

Joonis 17. Ettevõtete jagunemine toodete ja teenuste turustamise piirkonna alusel, vastanute osakaalud.

74%-l juhtudest vastas küsitlusele ettevõtte tegevjuht või juhatuse liige, 14%-l keskastme juht ja 12%-l spetsialist.

4.2 Üleveo teenuse kasutamise sagedus ja mahud

Ettevõtjatelt uuriti, kui sageli on nad oma ettevõtte tarvis viimase aasta jooksul saare ja mandri vahelise kauba- või reisijateveo teenuseid kasutanud. Kõige suurema osakaalu moodustavad ettevõtted, mis kasutavad üleveo teenust ligikaudu kord nädalas või kord-paar kuus (Joonis 18). Kolmandik vastanutest on teenust kasutanud harvemini kui kord kuus ning viiendik vastanutest kasutab teenust sagedamini kui kolm korda nädalas.

Joonis 18. Viimase 12 kuu jooksul ettevõtte poolt sooritatud või tellitud saare ja mandri vaheliste kauba- või sõitjateveo reise ligikaudne sagedus, vastanute osakaalud.

Nendest 15-st ettevõtjast, kelle ettevõtte pole viimase aasta jooksul saare ja mandri vahelise kauba- või reisijateveo teenuseid kasutanud, arvas 11 (73%), et ettevõtte ei hakka seda teenust ka lähiaastatel kasutama. Üks ettevõtja plaanis lähiaajal hakata kasutama kaupade üleveo ning üks sõitjate üleveo teenust; kaks vastajat ei osanud öelda, kas nad kavatsevad üleveo teenust tulevikus kasutama hakata.

Nendel ettevõtjatel, kelle ettevõtted on viimase aasta jooksul saare ja mandri vahelise kauba- või reisijateveo teenuseid kasutanud, paluti prognoosida, kuidas muutub nende ettevõttes lähiaastatel nõudlus autotranspordi veomahude osas. 61% vastanutest arvas, et veomahud jäävad lähiaastatel samaks, 34% prognoosis mahude suurenemist ning 5% mahude vähenemist (Tabel 6).

Võrreldes varasema uuringuga, on suundumus vastupidine. Kui 2009. aasta uuringu põhjal prognoositi, et Saaremaa ettevõtetega seotud veosevood jäävad lähiajal samale tasemele või vähenevad, siis 2012. aastal eeldavad ettevõtjad suurema tõenäosusega veomahtude mõningat kasvu (Tabel 6).

Tabel 6. Ettevõtjate prognoos oma ettevõtte autotranspordi veomahtude muutumise kohta lähiaastatel, muutus hinnangutes 2009-2012.

Veomahtude muutus	2012		2009		Muutus 2009-2012
	N	Osakaal	N	Osakaal	
Suureneb üle 10% aastas	7	8%	2	6%	2%
Suureneb kuni 10% aastas	22	26%	2	6%	20%
Jääb samaks	52	61%	21	60%	1%
Väheneb kuni 10% aastas	3	4%	3	8%	-4%
Väheneb üle 10% aastas	1	1%	7	20%	-19%
Kokku	85	100%	35	100%	x

Kõige sagedamini on ettevõtted viimase aasta jooksul Kuivastu-Virtsu parvlaeva liinil kaupade või reisijate üleveoks kasutanud sõiduauto – ligikaudu pooltel juhtudel; 19% ettevõtetest kasutab peamise transpordivahendina alla 3,5-tonnist veoauto ja 15% põhiliselt üle 3,5 tonnist veoauto. 12% vastanutest ütlesid, et kasutavad peamise transpordivahendina kaubikut (Tabel 7). Võrreldes varasema uuringuga, on tunduvalt suurem osakaal sõiduautodega ülesõitjatel ja väiksem osakaal haagisega veomasinate kasutamisel.

Tabel 7. Sõiduk, mida ettevõtte on viimase aasta jooksul kõige sagedamini ülesõidul kasutanud.

Sõiduki tüüp	Kasutab peamiselt, 2012		Kasutab lisaks, 2012		Kasutas peamiselt, 2009	
	N	Osakaal	N	Osakaal	N	Osakaal
Sõiduauto	38	45%	65	54%	11	21%
Kuni 3,5-tonnine veoauto	16	19%	13	11%	8	16%
Üle 3,5-tonnine veoauto	13	15%	14	12%	9	18%
Kaubik/ kaubabuss	10	12%	12	10%		-
Haagisega veoauto	6	7%	9	8%	22	43%
Autobuss	2	2%	6	5%	1	2%
Traktor	-	-	1	1%		-
Kokku	85	100%	120	100%	51	100%

4.3 Rahulolu parvlaevaühenduse teenusega

Antud teemabloki küsimustele vastasid üksnes need 85 ettevõtte esindajat, kelle ettevõtte on viimase aasta jooksul Kuivastu-Virtsu liini parvlaevaühenduse teenust kasutanud.

Ettevõtjate rahulolu parvlaevaühendusega Kuivastu-Virtsu liinil varieerub erinevate teeninduse aspektide osas küllaltki suurel määral. Väga hästi ollakse rahul sõidukite laadimise kiiruse (rahulolematuid vaid 1%) ning pileti ostmise lihtsuse ja kiirusega (Tabel 8). Küllaltki rahul ollakse ka sõidu kestuse ja sooduspileti ostmise korraldusega. Teenindusega seotud küsimustes on küll madalamalt hinnatud parvlaevaühenduse sagedust ja ooteaja pikkust sadamas, ent nendeski küsimustes on ülekaalus rahulolevaid hinnanguid jaganud vastajad. Kõigi hinnatud küsimuste puhul jääb hinnangute keskmine väärtus 4-pallisel skaalal üle 3,2 palli.

Rahulolematus on kõrgem üleveo piletihindade osas. Kui sõiduauto ja reisijapileti osas jääb hinnangute keskmine 3,0 palli kanti, siis suuremate masinate üleveo eest võetava tasuga ettevõtjad üldiselt pigem rahul ei ole. Üldine suundumus on – mida suurem masin, seda vähem ollakse rahul piletihinnaga.

Tabel 8. Ettevõtjate rahulolu parvlaevaühendusega seotud teguritega Kuivastu-Virtsu liinil, vastuste jaotumine ja hinnangute keskmine.

Rahulolu	4 – täiesti rahul	3- pigem rahul	2 – pigem ei ole rahul	1 – ei ole üldse rahul	EI OSKA ÕELDA	N	Hinnangute keskmine
Sõidukite laevale ja maha laadimise kiirus	78%	21%	1%	0%	0%	85	3,8
Pileti ostmise lihtsus	79%	16%	5%	0%	0%	85	3,7
Pileti ostmise kiirus	73%	20%	7%	0%	0%	85	3,7
Parvlaeva sõidu kestus	65%	31%	2%	2%	0%	85	3,6
Dokumendikontrolli lihtsus sooduspileti ostmisel	58%	26%	9%	0%	7%	85	3,5
Parvlaevaühenduse sagedus	39%	53%	7%	1%	0%	85	3,3
Ooteaja pikkus sadamas	38%	49%	9%	1%	2%	85	3,3
Reisijapileti hind	31%	44%	16%	8%	1%	85	3,0
Sõiduauto pileti hind	22%	58%	16%	3%	1%	76	3,0
Kuni 3,5-tonnise veoauto pileti hind	19%	29%	38%	5%	10%	21	2,7
Autobussi pileti hind	20%	20%	20%	20%	20%	5	2,5

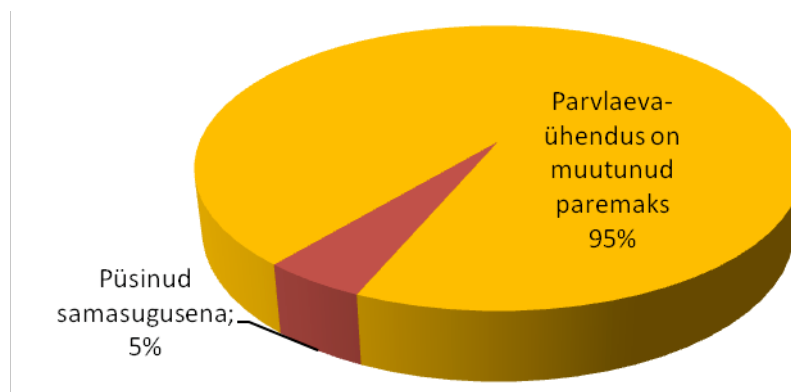
Rahulolu	4 – täiesti rahul	3- pigem rahul	2 – pigem ei ole rahul	1 – ei ole üldse rahul	EI OSKA ÕELDA	N	Hinnangute keskmine
Üle 3,5-tonnise veoauto pileti hind	10%	24%	43%	10%	14%	21	2,4
Haagisega veoauto pileti hind	0%	40%	40%	20%	0%	10	2,2

Selgub, et kõige enam on ettevõtjad rahul parvlaevaühendusega suveperioodi tööpäevadel – hinnangute keskmine väärtus 4-pallisel skaalal on 3,4 palli ning ei leidu vastajaid, kes teenusega sel perioodil üldse rahul poleks (Tabel 9). Üldiselt ollakse teenusega rahul ka suveperioodi nädalalõppude ja puhkepäevade osas. Veidi enam leidub rahulolematuid talveperioodil, eriti talveperioodi tööpäevade teenusele hinnangut andes – rahulolematuid vastajaid on siin ligi kolmandik ning hinnangute keskmine jääb 2,7 palli juurde. Võime oletada, et ilmselt on siin rahuloluhinnangu kujundamisel olulisima tähtsusega olnud üleveo sagedus, kuna just talveperioodi tööpäevadel on ühendus harvem.

Tabel 9. Ettevõtjate rahulolu parvlaevaühendusega Kuivastu-Virtsu liinil hooajati ja nädalapäeviti, vastuste jaotumine ja hinnangute keskmine.

Rahulolu	4 – täiesti rahul	3- pigem rahul	2 – pigem ei ole rahul	1 – ei ole üldse rahul	EI OSKA ÕELDA	N	Hinnangute keskmine
Suveperioodi tööpäevadel	40%	54%	5%	0%	1%	85	3,4
Suveperioodi nädalalõppudel, puhkepäevadel	24%	56%	14%	2%	4%	85	3,0
Talveperioodi nädalalõppudel, puhkepäevadel	8%	62%	20%	2%	7%	85	2,8
Talveperioodi tööpäevadel	9%	58%	25%	5%	4%	85	2,7

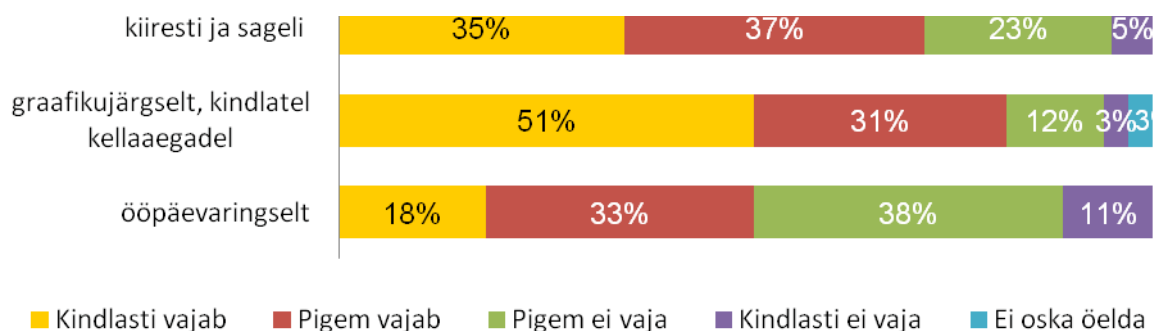
Küsimusele, kuidas on parvlaevaühenduse teenus viimase paari aasta jooksul muutunud, vastas 95% ettevõtjatest, et ühendus on muutunud paremaks ja 5% arvas, et ühendus on püsunud samasugusena. Ükski vastaja ei valinud vastusevarianti “ühendus on muutunud halvemaks”.

Joonis 19. Üldine hinnang Kuivastu-Virtsu liini parvlaevaühenduse teenuse pakkumisele viimase paari aasta jooksul, vastanute osakaalud; N=85.

4.4 Ootused seoses püsiühendusega

Ettevõtjatelt uuriti, millised on nende ettevõtte täpsemad vajadused Suure väina ületamisel. Selgub, et väga oluliseks peetakse seda, et väina saaks ületada graafikujärgselt ja kindlatel kellaaegadel – 82% ettevõtjatest peab seda oma äritegevusele vajalikuks (Joonis 20). Kiiret ja sagedast väina ületamise võimalust vajab 72% ettevõtjatest ning ööpäevaringset ühendust peab oma äritegevuse seisukohast oluliseks 51% vastanutest. Võrreldes 2009. aasta andmetega, on suundumus veidi erinev – 2009. aastal tähtsustati kõige enam kiiret ja sagedast ning ööpäevaringset väina ületamise võimalust.

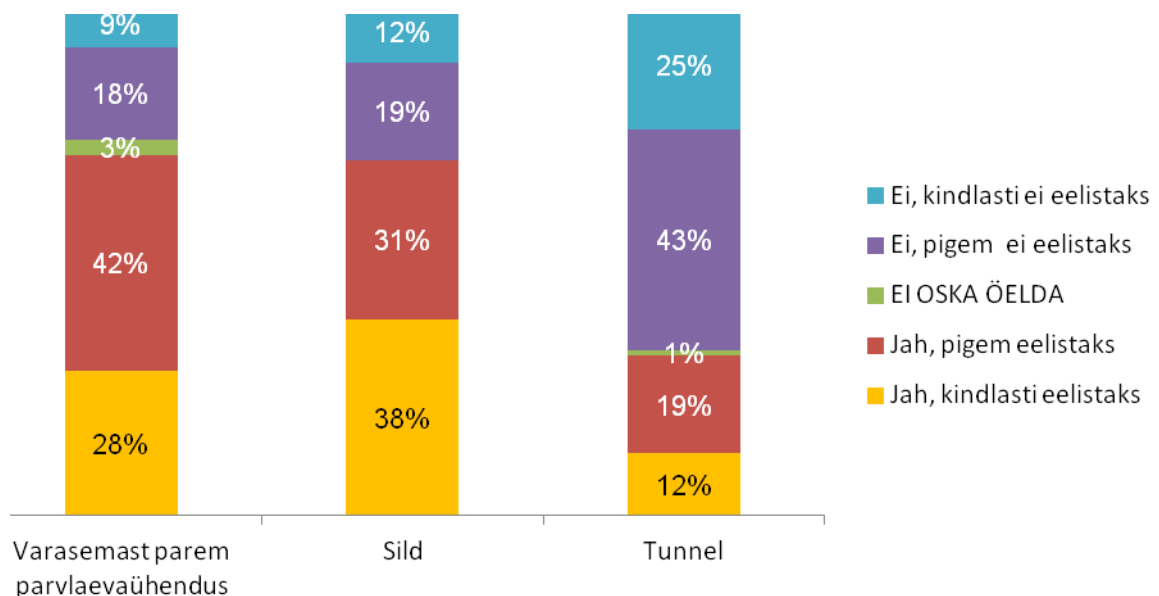
Joonis 20. Ettevõtte vajadus Suurt väina ületada, vastanute osakaalud.

Mandri ja saare vahelistest alternatiivsetest ühendusvõimalustest pooldatakse nii silla rajamist kui ka senisest paremat parvlaevaühendust (Joonis 21). 38% vastanutest eelistab silda igal juhul ning 31% pigem eelistab silda – kokku toetab silla rajamist 69% vastanutest. Samas on nende vastajate hulk, kes kindlasti ei poolda silla rajamist, suurem kui nende vastajate hulk, kes kindlasti

ei poolda parendatud parvlaevaühendust. Ehk siis – silla rajamise idee tekitab tugevamaid poolt- ja vastasleere kui teised uuritud alternatiivid. Seda on näha ka asjaolust, et silda puudutavale küsimusele ei jätnud keegi vastamata.

Sama tugev on toetus ka varasemast paremale parvlaevaühendusele – kokku 70% vastanutest pooldaksid seda võimalust väina ületamiseks. Kõige vähesem on poolehoid tunneli rajamisele – 31% vastanutest toetab selle alternatiivse ühendusvõimaluse arendamist, vastaseid on 68%.

Võrreldes 2009. aasta andmetega, on suundumus teine – kui siis eelistati silda selgelt teistele alternatiividele, siis nüüd on vahe silla eelistamisel parvlaevaühendusele kahanenud.

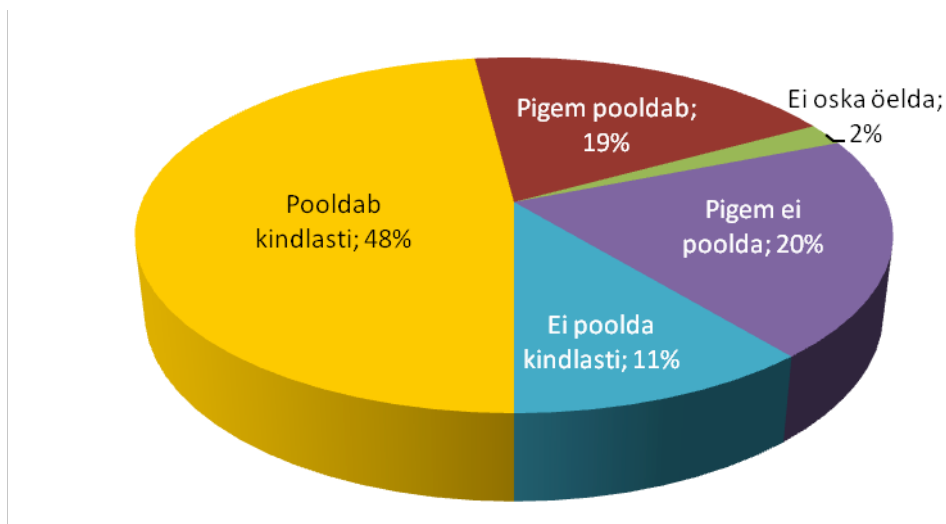

Joonis 21. Hinnangud erinevatele saare liiklusühenduse parandamise alternatiividele, vastanute osakaalud.

Jätkuvalt on ettevõtjate hulgas tugev toetus püsiühenduse rajamisele üle Suure väina. Seda pooldab 67% küsitletud ettevõtjatest (Joonis 22). 31% ei toeta püsiühenduse loomist ning 2% jäävad selles küsimuses erapooletuks. Ehkki täpselt samasuguste vastusevariantidega küsimust eelmises uuringus ei esitatud, võib olemasolevate andmete põhjal oletada, et nende vastajate osakaal, kes kindlasti toetavad püsiühendust, on käesolevas uuringus veidi madalam (varasemas uuringus oli kindlaid püsiühenduse toetajaid 72%, lisaks veel 6%, kes olid valmis toetama püsiühendust, kui ülesõidukulud ei suurene). Võib üksnes oletada, kas erisus tuleneb erinevast valimist või on vahepealsetel aastatel paranenud parvlaevaühendus muutnud inimeste meelsust.

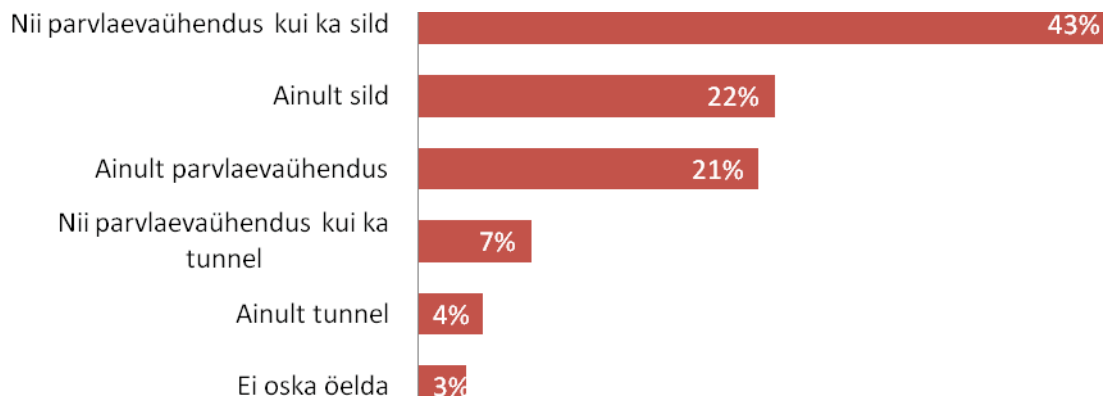
Vastajatel paluti põhjendada, miks nad püsiühendust pooldavad või ei poolda. Ülevaade vastustest on esitatud Lisas 4. Kõige sagedamini toodi välja püsiühendusega kaasnevat liikumisvabadust ja ööpäevaringse ülesõidu võimalust. Samuti kiiremast ülesõidust tingitud ajavõitu ja rahalist kokkohoitu, mida juurdevõidetud aeg ettevõttele annab. Püsiühendust peetakse uuenduslikuks, mugavaks ning ilmastikukindlaks. Teisi põhjuseid mainiti harvem.

Püsiühenduse vastased leidsid, et saar jäägu ikka saareks, muidu võib kaduda saare omapära. Leiti, et olemasolev ühendus rahuldab vajaduse, eriti kui lisada öine lisareis ning et praamisõidul on ka omad võlud. Kardeti kaasnevaid lisakulusid ja turvalisuse vähenemist. Teisi põhjuseid toodi välja harvem.

Joonis 22. Suhtumine püsiühenduse rajamisse, vastanute osakaalud.

Vastajatele anti valida, milline on nende ettevõtte seisukohalt eelistatuim võimalus Suure väina ületamiseks. Sarnaselt püsielanikele, eelistavad ettevõtjad üleaalukalt (43% vastanutest) kombineeritud võimalust, kus samaaegselt saab kasutada nii silda kui ka parvlaevaühendust (Joonis 23). 22% vastanutest eelistab üksnes silla kasutamise võimalust ning sama suurusjärg – 21% vastanutest ainult parvlaevaühenduse jätkumist. Tunneli kasutamisega seotud võimaluste pooldajaid esineb kümnendiku ringis.

Joonis 23. Ettevõtte jaoks eelistatuim võimalus Suure väina ületamiseks, vastanute osakaalud.

Püsiühenduse ülesõidu eest ei olda üldjuhul valmis tasuma suuremat summat kui hetkel parvlaeva üleveo eest (Tabel 10). Kõige enam ollakse valmis senisest rohkem maksma kuni 3,5 tonniste veoautode (47% vastanutest oleks nõus lisaks maksma), sõiduautode (43% vastanutest) ja üle 3,5 tonniste veoautode (38% vastanutest) ülesõidu eest. Reisijapileti eest oleks valmis kõrgemat hinda maksma 27% vastanutest ning haagisega veoautode ja autobusside eest 20% vastanutest.

Tabel 10. Ettevõtjate valmisolek maksta püsiühenduse ülesõidu eest, vastuste jaotumine.

Valmisolek maksta pileti eest lisaks	Ei oleks nõus maksma rohkem kui parvlaeva pileti eest	Umbes 10% rohkem kui parvlaeva pileti hind	Umbes 20% rohkem	Umbes 30% rohkem	Veelgi rohkem	N
Kuni 3,5-tonnise veoauto	53%	33%	14%	0%	0%	21
Üle 3,5-tonnise veoauto	62%	24%	14%	0%	0%	21
Haagisega veoauto	80%	10%	10%	0%	0%	10
Autobuss	80%	20%	0%	0%	0%	5
Sõiduauto	57%	32%	10%	0%	1%	76
Reisijapilet	73%	21%	6%	0%	0%	85

Võrreldes 2009. aasta uurimusega on suurenenud nende vastajate osakaal, kes on nõus tasuma sõiduauto ülesõidu eest rohkem kui senine parvlaeva üleveotasu (40% vs 43%, Tabel 11). Teiste

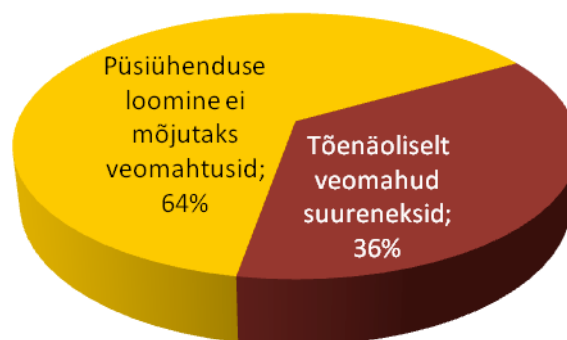
sõidukiliikide ja reisijate puhul on valmisolek üleveo eest senisest kõrgemat hinda maksta kolme aasta jooksul pigem vähenenud.

Tabel 11. Osakaal ettevõtetest, kes on valmis püsiühenduse ülesõidu eest maksma rohkem kui küsitluse hetkel kehtiva parvlaeva üleveotasu eest, 2009. ja 2012. aasta võrdlus.

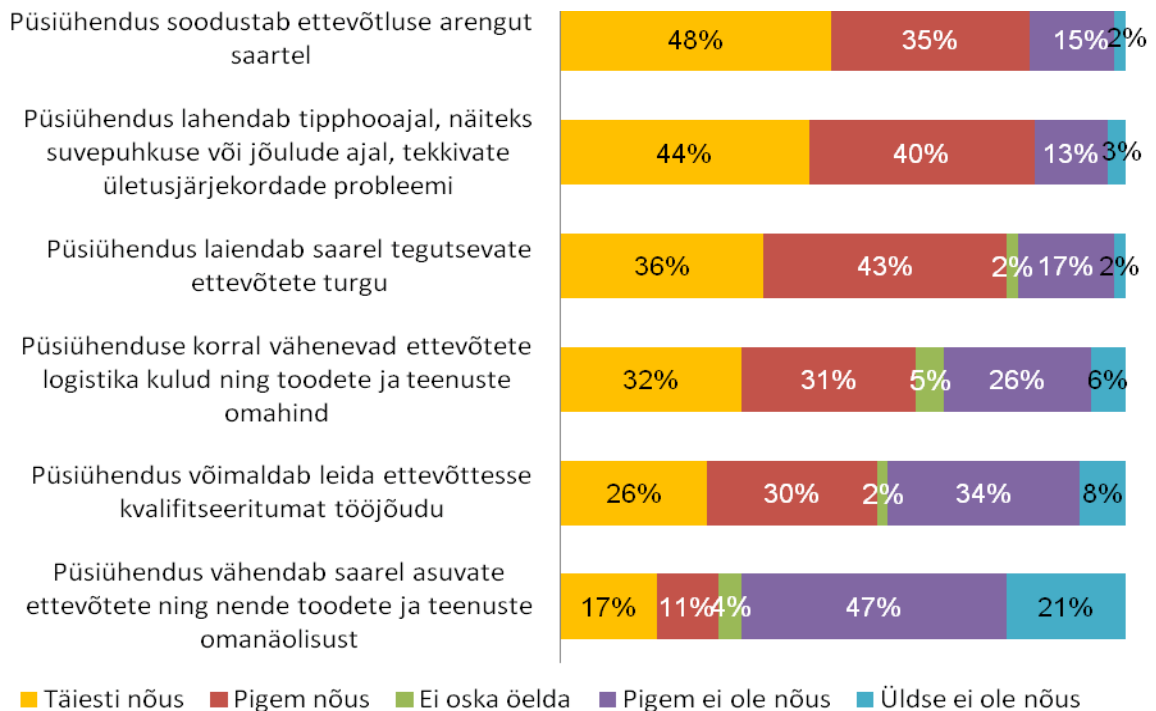
Sõiduki liik	2009		2012	
	N	Osakaal	N	Osakaal
Sõiduauto	19	40%	76	43%
Kuni 3,5-tonnine veoauto	14	52%	21	47%
Üle 3,5-tonnine veoauto	11	46%	21	38%
Haagisega veoauto	14	66%	10	20%
Autobuss	15	42%	5	20%
Reisijapilet	11	31%	85	27%

4.5 Püsiühenduse mõjud

Ettevõtjatel paluti hinnata, kuidas püsiühenduse loomine mõjutaks nende ettevõtte autotranspordi veomahtusid saare ja mandri vahel. Arvestati nii kauba- kui ka sõitjatevedude mahtu. 64% ettevõtete puhul jäaksid püsiühenduse korral veomahud samaks, 36%-l ettevõtetel mahud ilmselt suureneksid.

Joonis 24. Püsiühenduse loomise eeldatav mõju ettevõtte autotranspordi mahtudele, vastanute osakaalud.

Joonis 25. Hinnangud püsiühenduse võimalikele mõjudele ettevõtete jaoks.

Ettevõtjate ootused seoses püsiühenduse mõjudega ettevõtetele on väga kõrged. 84% vastajatest eeldab, et püsiühendus lahendab ootejärjekordade probleemi (Joonis 25). 83% ettevõtjatest leiab, et püsiühendus aitaks soodustada ettevõtluse arengut saartel; 79% arvab, et see aitaks laiendada saare ettevõtete turgu; 63% ettevõtjatest loodab, et püsiühendus aitab vähendada logistikakulusid ja toodete-teenuste omahinda; veidi üle poole – 56% ettevõtjatest arvab, et leiaksid püsiühenduse korral hõlpsamini kvalifitseeritumat tööjõudu. Valdav enamik (68%) ettevõtjatest ei näe erilist ohtu, et püsiühendus vähendaks nende toodete-teenuste omanäolisust.

5. Püsielanike ja ettevõtete uuringutulemuste võrdlus

Rahulolu parvlaevaühendusega

Ettevõtete vajadus Suurt väina ületada on sagedasem kui eraisikutel. 46% ettevõtetest kasutavad üleveo teenust iganädalaselt, püsielanike hulgast reisib iganädalaselt 22%. Vähemalt korra kuus vajab ülevedu 70% ettevõtetest, elanikest reisib igakuiselt 43%.

Eraisikud kasutavad ülesõidul peamiselt sõiduautot või liinibussi, ettevõtted lisaks ka suuremaid masinaid, mille üleveo hind on kõrgem.

Mõlema vastajaterühma rahulolu parvlaevaühendusega on küllaltki samalaadne, ehkki eraisikute hinnangud on veidi kõrgemad. Hinnatud teeninduse aspektid järjestuvad mõlema valimi puhul rahulolu poolest samas järjekorras. Kõige kõrgemad hinnangud on pälvinud laevale laadimise kiirus, pileti ostmise lihtsus ja kiirus. Ettevõtjate rahulolu ülesõidu kestuse, dokumendikontrolli lihtsusega sooduspileti ostmisel, ühenduse sageduse ja ooteajaga sadamas on märksa vähesem kui eraisikutest reisijatel. Mõlema valimi puhul on kõige madalamaks rahulolu piletihindadega. Ettevõtjate puhul on hinnangud ka selles osas üldiselt madalamad kui eraisikutel. Vaid veoauto pileti hinna osas on ettevõtjate arvamus elanike arvamusel positiivsem.

Ettevõtjate hinnangud parvlaevaühendusele hooajati ja nädalapäeviti on märksa madalamad kui püsielanike küsitlusest osavõtnutel. Mõlemad rühmad hindavad kõige kõrgemalt suvist teenindust. Erinevalt püsielanikest on ettevõtjate poolt kõige madalama hinnangu saanud talvised tööpäevad, mitte nädalavahetused. Võib oletada, et hinnangu andmise aluseks on ettevõtjate puhul saanud ebapiisav ühenduse sagedus talveperioodil.

Sarnaselt arvab mõlemas rühmas 94-95% vastanutest, et parvlaevaühendus on viimase paari aasta jooksul muutunud paremaks.

Hinnangud erinevatele saare liiklusühenduse parandamise alternatiividele

Võrreldes püsielanikega, avaldavad ettevõtjad kõigile väljapakutud alternatiividele suuremat toetust ning ka vastaste osakaal tunneli ja parvlaevaühenduse osas on suurem kui eraisikutel. Üldistades võib öelda – ettevõtjatel on selgelt väljakujunenud nägemus oma eelistustest, erapooletute osakaal on minimaalne. Eriti torkab kahe valimi erinevus silma silla rajamise

pooldamise osas, kus toetajate osakaal ettevõtjate hulgas on 10% võrra suurem. Teine suur arvamuste erinevus puudutab tunneli vastaseid – nende osakaal on ettevõtjate hulgas 16% võrra suurem kui püsielanike hulgas.

Püsiühenduse pooldajate osakaal on ettevõtjate hulgas veidi suurem kui eraisikutel (67% vs 63%), vastaste osakaal jääb mõlema valimi puhul samasse suurusjärku ning erapooletuid leidub eraisikute hulgas 5% võrra rohkem.

Eelistatuim võimalus Suure väina ületamiseks on nii ettevõtjate kui ka eraisikute jaoks ülekaalukalt (43% vs 40%) kombineeritud variant, kus samaaegselt saab kasutada nii silda kui ka parvlaevaühendust. Populaarsuselt teisel kohal on eraisikute hulgas parvlaevaühenduse jätkumine ilma püsiühenduseta (eelistab 29% vastanutest), ettevõtjatel aga ainult silla kasutamine (22% vastanutest). Kolmandal kohal on eraisikute jaoks variant, kus käigus on ainult sild (16%), ettevõtjatel ainult parvlaevaühendus (21%). Neljandal kohal on nii ettevõtjate (7%) kui ka eraisikute (8%) jaoks kombineeritud variant, kus samaaegselt saab kasutada nii tunnelit kui ka parvlaevaühendust. Ainult tunneli toimimist pooldab ettevõtjatest 4% ning eraisikutest 3%.

Püsiühenduse korral on sõiduauto ülesõidu eest senisest kõrgemat hinda valmis tasuma 33% eraisikutest ja 43% ettevõtjatest; reisijapileti eest 34% eraisikutest ja 27% ettevõtjatest.

38% eraisikutest arvab, et püsiühenduse korral liikleksid nad üle Suure väina senisest sagedamini; 36% ettevõtjatest leiab, et nende ettevõtte kauba- kui ka sõitjatevedude maht püsiühenduse korral suureneks.

6. Järeldused ja soovitused

Viimaste aastate jooksul on Kuivastu-Virtsu vahelises parvlaevaühenduses aset leidnud mitmed muudatused. Ühelt poolt kajastuvad need saarlaste suurenenud rahulolus parvlaevaühendusega, teiselt poolt püsiühenduse toetajate osakaalu vähenemises. Paranenud parvlaevaliiklus on paljudes inimestes tekitanud usu, et kui muutused sama jõudsalt edasi kestavad, tagavad parvlaevad piisava ühenduse mandriga. On nähtud, et üleveidu on tõepoolest võimalik korraldada kiiremini ja mugavamalt ning kasvanud on nende hulk, kes pooldavad jätkuvat parvlaevaliiklusesse panustamist. Parvlaevaühenduse peamiseks parenduskohaks on võimalikult tõhusa ööpäeva- ja aastaringse ühenduse tagamine. Hetkel tajutakse ühenduse puudulikkust eelkõige hilisõhtustel aegadel ja talveperioodil. Avatud küsimustele antud vastustest selgub, et oluliseks püsiühenduse pooltargumendiks on inimeste vajadus ööpäevaringselt liikuma pääseda. Samuti toodi välja, et öise parvlaevaühenduse puudumine toob inimestele kaasa täiendavaid ööbimiskulusid või siis liiklusreeglite rikkumist viimasele praamile kihutamise tõttu. Üheks vastajate poolt välja pakutud lahenduseks oleks siin öise lisareisi käiku panemine.

Ehkki püsiühenduse toetajate osakaal on küll kolme aasta jooksul veidi langenud, on see jätkuvalt väga kõrge – püsiühenduse loomist toetab ligikaudu kaks kolmandikku saarlastest. Kõige enam oodatakse, et samaaegselt oleksid käigus nii sild kui ka parvlaevad. Töösasjus või muul põhjusel kiire ülesõidu kasuks otsustajad saaksid valida silla ning traditsioonidest lugu pidavatele elanikele jääks praamisõiduvõimalus. Omaette küsimus on, kui kõrget hinda ollakse sellise luksuse eest nõus maksma, nii riigi, ettevõtte kui ka eraisiku tasandil. Üheks püsiühenduse vastuargumendiks on täiendavate kulude teke ja kindlusetus, et suur projekt ennast ka ära tasub. Suurem osa elanikest ja ettevõtetest ei soovi püsiühenduse ülesõidu eest maksta rohkem kui praamipileti eest. Uuringust selgus, et hetkel kehtivad üleveohinnadki on märgatava osa saarlaste jaoks rahulolematust tekitavad.

Uuringutulemuste põhjal järeldusi tegema asudes tasub siiski tähelepanu pöörata asjaolule, et nooremate vanuserühmade esindajate osakaal jäi suhteliselt tagasihoidlikuks. Samas selgus, et just nooremad inimesed puutuvad reisimisega sagedamini kokku ning nende meelestatus püsiühenduse osas erineb mõningal määral eakamate vanuserühma esindajate omast. Seda tasub silmas pidada ka edaspidiste uuringute puhul.

Avatud küsimustele antud vastused näitavad, et inimeste ettekujutused püsiühendusest ja sellega kaasnevast võivad olla väga erinevad. Osa arvamustest tugineb müütidel. Täiendav teavitustöö võimaliku püsiühenduse teemal on ilmselgelt hädavajalik – loomaks ühtsest ja tõepärasest ettekujutusest, mis ja kuidas täpsemalt toimuma hakkaks. Tegemist on kirgi kütva küsimusega ning asjakohase teabe omamine aitab inimesi valikute langetamisel ja ametkondades tehtavate otsustega leppimisel.

Ilmselgelt on mere peal käima lükatud uuendused tekitanud pinnavirvendusi ka arvamuste tasandil ning teema arenedes saame jälgida, milline on rahva meelsus mõne aasta möödudes.

LISAD

Lisa 1. Elanike rahulolu parvlaeväihendusega, hinnangute keskmine¹.

		Parvlaeväihenduse sagedus	Ooteaja pikkus sadamas	Pileti ostmise kiirus	Pileti ostmise lihtsus	Dokumendikontrolli lihtsus sooduspileti ostmisel	Sõidukite laevale ja maha laadimise kiirus	Parvlaeva sõidu kestus	Reisijapileti hind	Sõiduauto pileti hind
Vanusegrupp, aastat	18-24	3,6	3,6	3,7	3,8	3,7	3,9	3,8	3,5	3,1
	25-34	3,4	3,3	3,6	3,7	3,6	3,8	3,6	3,3	3,0
	35-44	3,4	3,4	3,7	3,6	3,6	3,8	3,6	3,1	3,0
	45-54	3,5	3,5	3,7	3,8	3,7	3,8	3,7	3,0	3,0
	55-64	3,6	3,7	3,9	3,9	3,9	3,9	3,8	3,2	3,0
	65+	3,7	3,7	3,9	3,8	3,8	3,8	3,8	3,4	3,2
Elukoht	Kaarma vald	3,5	3,5	3,7	3,7	3,7	3,8	3,7	3,1	3,1
	Kihelkonna vald	3,4	3,7	4,0	4,0	4,0	4,0	3,8	3,6	3,6
	Kuressaare linn	3,4	3,4	3,7	3,7	3,6	3,8	3,7	3,1	2,9
	Kärla vald	3,5	3,5	3,8	3,6	3,8	3,8	3,7	3,2	3,1
	Laimjala vald	3,6	3,4	4,0	4,0	4,0	4,0	3,9	3,2	3,2
	Leisi vald	3,7	3,7	3,9	3,9	3,7	3,9	3,9	3,6	3,5
	Lümanda vald	3,4	3,3	4,0	3,9	3,7	4,0	3,9	3,1	3,0
	Muhu vald	3,6	3,5	3,7	3,8	3,6	3,9	3,8	3,5	3,4
	Mustjala vald	3,7	3,7	3,9	3,7	3,9	4,0	3,6	3,6	3,6
	Orissaare vald	3,6	3,6	3,7	3,8	3,7	3,9	3,7	3,0	2,7
	Pihitla vald	3,6	3,4	3,8	4,0	3,9	3,9	3,8	3,4	3,3
	Põide vald	3,7	3,7	3,8	3,8	3,9	3,8	3,8	3,4	2,8
	Salme vald	3,8	3,6	3,8	3,8	3,7	3,8	3,7	3,6	3,4
	Torgu vald	3,7	4,0	4,0	4,0	3,7	3,7	4,0	3,3	3,5
	Valjala vald	3,8	3,8	3,9	3,9	3,8	3,8	3,9	3,3	3,1
Transpordi- vahend	Liinibuss	3,5	3,5	3,7	3,7	3,7	3,8	3,6	3,1	2,8
	Sõiduauto	3,5	3,5	3,7	3,8	3,7	3,8	3,7	3,2	3,0
	Pole sõiduautoga reisinud	3,6	3,6	3,8	3,8	3,7	3,8	3,8	3,3	-
	Kogu valimi keskmine	3,5	3,5	3,8	3,8	3,7	3,8	3,7	3,2	3,0

¹ (1-ei ole üldse rahul; 4-täiesti rahul)

Lisa 2. Suhtumine püsiühenduse loomisesse elanike rühmade lõikes.

	Suhtumine püsiühendusse							
	Rühm	Pooldab kindlasti	Pigem pooldab	Ei oska öelda	Pigem ei poolda	Kindlasti ei poolda	Kokku	N
Sugu	Mees	47%	18%	6%	8%	22%	100%	240
	Naine	47%	16%	8%	11%	19%	100%	260
Vanusegrupp, aastat	18-24	50%	21%	0%	6%	23%	100%	48
	25-34	41%	16%	8%	13%	21%	100%	75
	35-44	56%	19%	0%	9%	16%	100%	79
	45-54	46%	23%	7%	9%	14%	100%	95
	55-64	53%	11%	8%	8%	21%	100%	80
	65 ja vanemad	39%	13%	12%	10%	26%	100%	123
Elukoht	Kaarma vald	52%	22%	5%	5%	16%	100%	63
	Kihelkonna vald	33%	8%	17%	8%	33%	100%	12
	Kuressaare linn	51%	19%	7%	7%	16%	100%	209
	Kärla vald	54%	4%	4%	17%	21%	100%	24
	Laimjala vald	40%	20%	10%	10%	20%	100%	10
	Leisi vald	37%	13%	20%	10%	20%	100%	30
	Lümanda vald	33%	8%	8%	17%	33%	100%	12
	Muhu vald	37%	4%	0%	15%	44%	100%	27
	Mustjala vald	50%	20%	0%	0%	30%	100%	10
	Orissaare vald	46%	19%	4%	15%	15%	100%	26
	Pihla vald	40%	20%	5%	10%	25%	100%	20
	Pöide vald	46%	15%	8%	0%	31%	100%	13
	Salme vald	47%	16%	11%	11%	16%	100%	19
	Torgu vald	20%	0%	20%	0%	60%	100%	5
	Valjala vald	30%	20%	0%	30%	20%	100%	20
	Elupõlised	44%	17%	7%	9%	23%	100%	287
	Sisse rännanud	50%	16%	7%	10%	17%	100%	213
Haridustase	Kõrgharidus	40%	19%	9%	10%	22%	100%	120
	Kesk- või keskeri	50%	16%	6%	10%	19%	100%	315
	Põhi- või vähem	43%	18%	8%	5%	26%	100%	65
	Kokku	47%	17%	7%	9%	20%	100%	

	Suhtumine püsiühendusse							
	Rühm	Pooldab kindlasti	Pigem pooldab	Ei oska öelda	Pigem ei poolda	Kindlasti ei poolda	Kokku	N
Põhitegevus	Palgatöötaja	50%	19%	4%	10%	17%	100%	267
	Pensionil, töövõimetu	41%	14%	12%	7%	26%	100%	150
	Iseendale tööandja, ettevõtja	49%	14%	0%	16%	22%	100%	37
	Õpilane, üliõpilane	48%	17%	0%	13%	22%	100%	23
	Kodune, lapsehoolduspuhkusel	33%	33%	8%	0%	25%	100%	12
	Töötu, tööotsija	55%	0%	27%	0%	18%	100%	11
Sissetulek inimese kohta kuus	Kuni 200 €	51%	16%	7%	7%	20%	100%	45
	201– 400 €	47%	17%	8%	7%	21%	100%	229
	401– 600 €	42%	21%	5%	11%	21%	100%	97
	601– 800 €	54%	11%	4%	15%	15%	100%	46
	Üle 800 €	47%	19%	0%	6%	28%	100%	32
	Keeldus vastamast	50%	0%	8%	17%	25%	100%	12
	Ei oska öelda	41%	21%	13%	13%	13%	100%	39
Leibkonna-liikmete arv	1	45%	13%	7%	6%	30%	100%	88
	2	45%	11%	10%	11%	23%	100%	168
	3	43%	25%	6%	7%	19%	100%	84
	4	50%	23%	2%	7%	17%	100%	86
	5	56%	19%	2%	15%	8%	100%	48
	6 ja enam	46%	15%	12%	15%	12%	100%	26
Üle väina reisisemise sagedus	Üle 10 reisi kuus	47%	18%	0%	18%	18%	100%	17
	5-10 reisi kuus	50%	7%	4%	14%	25%	100%	28
	3-4 reisi kuus	48%	20%	2%	15%	15%	100%	65
	1-2 reisi kuus	52%	16%	6%	9%	17%	100%	105
	1-2 reisi kvartalis	47%	20%	3%	8%	22%	100%	76
	1-2 reisi poolaastas	40%	18%	10%	8%	24%	100%	62
	1-2 reisi aastas	44%	15%	13%	6%	23%	100%	87
	Ei ole viimase 12 kuu jooksul reisinud	43%	17%	12%	8%	20%	100%	60
	Kokku	47%	17%	7%	9%	20%	100%	

Lisa 3. Püsielanike põhjendused püsiühenduse pooldamiseks või vastuseisuks, avatud küsimuse vastuste kokkuvõte.

Põhjendus	Jah, kindlasti pooldan N	Pigem pooldan N
Võimalus kiiremini liikuda ja ajas võita	96	36
Liikumisvabadus, sõltumatus kellaaegadest, saaks ööpäevaringselt liikuda	84	22
Mugavus suureneks	36	10
Pääseks järjekorras ootamisest	25	4
Sõltumatus ilmastikust	8	2
Hädaolukorras pääseb kohe liikuma	8	
Lapsed jõuaksid kiiremini koju tagasi, käiksid tihemini	7	2
Liiklusvool oleks ühtlasem - turvalisem ja rahulikum sõit, kuna ei pea praamile kiirustama	6	1
Kaoks eraldatus, oleks kindel ühendus mandriga	4	3
Ei oska öelda	3	3
Tallinna linn tuleks tunni võrra lähemale	2	1
Elavdaks saare majandust ja turismi	2	1
Sugulased käiksid sagedamini	2	
Elu muutuks odavamaks	1	1
Paraneks võimalus transportida suuremaid kaupu	1	
Riigi jaoks odavam kui parvlaevadotatsioonid	1	
Hoiaks ööbimiskulude pealt kokku	1	
Ilus vaade	1	
Muidu ei saa üldse elada ju	1	
Suureneks avatus	1	
Tuleks uusi inimesi	1	
Vähem inimesi tuleks	1	
Silla rahaga saaks parema laevaühenduse		1
Sild on mugav, aga kallis	1	1
Odavam		2
Kui piletihind oleks odavam laeva omast, siis eelistaks		1
Kui praamid seisavad, siis üle silla ka ei saa		1
Muidu on suviti Saaremaal väga palju võõrast rahvast		1
Oleks huvitavam		1
Perspektiivis on silla kulud paremini hajutatud		1
Siis oleks laevasõidule rohkem dotatsiooni vaja		1
Sild on ohutu, pole oodata varinguid ega ummikuid		1
Ei tekita foobiaid		1
Tunnelit pooldan, sild on ohtlikum kui laevaga tormiga		1
Uuenduslik		1

Põhjendus	Kindlasti ei poolda N	Pigem ei poolda N
Saar olgu ikka saar, püsiühendus kaotaks saarelisuse	28	9
Olemasolev rahuldab vajaduse	16	4
Turvalisus väheneks	12	8
Laev on atraktiivne, praamisõit omaette väärtus	11	5
Saare omapära kaoks ära	10	7
Liiga palju külastajaid tuleks	10	7
Poleks kasumlik/ mõttekas	7	
Kaasnevad lisakulud	5	4
Paranenud parvlaevaühendus on parem	3	2
Privaatsus, eraldatus kaoks	3	
Laevasõit on hea aeg kohvikus viibimiseks	2	1
Koormus looduskeskkonnale	2	2
Ei oska öelda	2	1
Saab jalga sirutada	2	
Sild pole ilmastikukindl	2	
Ohtlik, nt tammid võivad murduda	1	2
Kiirustada pole vaja	1	
Kõigepealt tuleks tamm korda teha	1	
Tunnel võib läbi tilkuda	1	
Turistide hulk väheneks	1	
Raha võiks kulutada arukamalt, näiteks luua töökohti saarele	1	
Ei taha soovimatuid külalisi		1
Parvlaeval töötavad inimesed kaotavad töökohad		1

Lisa 4. Ettevõtjate põhjendused püsiühenduse pooldamiseks või vastuseisuks, avatud küsimuse vastuste kokkuvõte.

Põhjendus	Jah, kindlasti pooldan N	Pigem pooldan N
Liikumisvabadus, sõltumatus kellaaegadest, saaks ööpäevaringselt liikuda	27	7
Võimalus kiiremini liikuda ja ajas võita	18	8
Mugavus suureneks	3	
Uuenduslik, innovaatiline	3	1
Pääseks järjekorras ootamisest	2	1
Rahline kokkuhoid tänu aja säästmisele	2	2
Ilmastikust sõltumatus	1	1
Liiklusvool oleks ühtlasem - turvalisem ja rahulikum sõit, kuna ei pea praamile kiirustama	1	1
Parema parvlaevaühenduse korral poleks silda vaja		2
Kaoks eraldatus, oleks kindel ühendus mandriga	1	
Elavdaks saare majandust ja turismi	1	
Atraktiivne	1	
Valikuvõimalus suureneks	1	
Riigile rahaliselt kasulik	1	
Sild ei muuda Saaremaad mandriks	1	
Loodetavasti saab sillal sõit olema veokitel odavam kui sõit parvlaeval		1
Võimaldab täpsemalt prognoosida sihtkohta jõudmise aega		1
Odavam		1
Kiirendaks kauba jõudmist kliendini		1
Kena merevaade sillalt		1

Põhjendus	Pigem ei poolda N	Kindlasti ei poolda N
Saare omapära kaoks ära	6	4
Saar olgu ikka saar, püsiühendus kaotaks saarelisuse	4	3
Kaasnevad lisakulud nii riigile kui ka sõitjale	3	1
Olemasolev rahuldab vajaduse	2	3
Turvalisus väheneks	2	1
Laev on atraktiivne, praamisõit omaette väärtus	2	
Üks öine parvlaeva lisareis kataks vajaduse	2	
Poleks kasumlik/ mõttekas	1	1
Liiga palju külastajaid tuleks	1	
Paranenud parvlaevaühendus on parem	1	
Kuna ettevõtte teeb suuremahulisi ehitisi, võib tekkida probleeme väina ületamisel	1	
Silla asemel tuleks rajada korralik kaubasadam	1	

Põhjendus	Pigem ei poolda	Kindlasti ei poolda
	N	N
Privaatsus, eraldatus kaoks	1	
Paigutaks raha parem teede korrastamisesse		1
See ei too Saaremaale tööjõudu juurde		1
Parvlaevadele ei tohiks riik maksta dotatsiooni, asja peaks lahendama konkurents		1
Kui tuleb sild või tunnel, siis tuleb sinna ka raudtee ja Saaremaa Suursadamas hakkab arenema tööstus, mis rikub kogu Saaremaa omapära		1

Lisa 5. Püsielanike ankeet

D1. Kas Te olete Saare maakonna püsielanik?

VAJADUSEL LUGEGE: Püsielaniku all peame me silmas seda, et elate suurema osa ajast Saare maakonnas või olete Saare maakonnaga aastaringselt seotud (nt ka juhul kui töötate mandril, aga käite regulaarselt kodus).

1. Jah
2. Ei → *TÄNAGE JA LÕPETAGE INTERVJU*

D2. Vastaja sugu. *MÄRKIGE KÜSIMATA*

1. Mees
2. Naine

D3. Kui vana Te olete? *KIRJUTAGE VANUS TÄISAASTATES.*

_____ aastat → *KUI ON ALLA 18-AASTANE, TÄNAGE JA LÕPETAGE INTERVJU*

D4. Millises linnas või vallas Te elate? *VAJADUSEL LUGEGE ETTE. ÜKS VASTUS.*

1. Kaarma vald
2. Kihelkonna vald
3. Kuressaare linn
4. Kärla vald
5. Laimjala vald
6. Leisi vald
7. Lümanda vald
8. Muhu vald
9. Mustjala vald
10. Orissaare vald
11. Pihitla vald
12. Põide vald
13. Salme vald
14. Torgu vald
15. Valjala vald

K1. Kui sageli olete viimase 12 kuu jooksul reisinud saare ja mandri vahet, ehk ületanud Suurt väina? Ühe reisina arvestage palun üks ühesuunaline ületus. Seega edasi-tagasi sõitmise korral on tegemist kahe reisiga. LUGEGE 1-7 ETTE. ÜKS VASTUS.

1. Üle 10 reisi kuus
2. 5-10 reisi kuus
3. 3-4 reisi kuus
4. 1-2 reisi kuus
5. 1-2 reisi kvartalis
6. 1-2 reisi poole aasta jooksul
7. 1-2 reisi aastas
8. EI OLE VIIMASE 12 KUU JOOKSUL SUURT VÄINA ÜLETANUD → VASTAB EDASI K6

Järgnevalt räägime parvlaevaühendusest Kuivastu-Virtsu liinil.

K2. Mil viisil Te Kuivastu-Virtsu liini parvlaevaühendust kasutate? Palun nimetage kõik erinevat tüüpi sõidukid, millega olete viimase 12 kuu jooksul parvlaevaühendust kasutanud. LUGEGE 1-6 ETTE. VÕIB OLLA MITU VASTUST.

1. Sõiduautoga
2. Väikeveokiga, kaubikuga (kuni 3,5 tonni)
3. Liinibussiga
4. Jalgrattaga
5. Muu sõidukiga, millisega? KIRJUTAGE: _____
6. Jalgsi (ostes ainult reisijapileti)
7. EI OLE VIIMASE 12 KUU JOOKSUL PARVLAEVAÜHENDUST KASUTANUD

K3. Palun hinnake järgnevate parvlaevaühendusega seotud tegurite puhul, kuivõrd olete nendega Kuivastu-Virtsu liinil rahul. LUGEGE KATEGOORIAS JA SKAALA (1-4) ETTE. ÜKS VASTUS IGAS REAS.

		4 – täiesti rahul	3- pigem rahul	2 – pigem ei ole rahul	1 – ei ole üldse rahul	EI OSKA ÖELDA
A	Parvlaevaühenduse sagedus	4	3	2	1	9
B	Ooteaja pikkus sadamas	4	3	2	1	9
C	Pileti ostmise kiirus	4	3	2	1	9
D	Pileti ostmise lihtsus	4	3	2	1	9
E	Dokumendikontrolli lihtsus sooduspileti ostmisel, näiteks püsielaniku pileti korral	4	3	2	1	9
F	Sõidukite laevale ja maha laadimise kiirus	4	3	2	1	9
G	Parvlaevasõidu kestus	4	3	2	1	9
H	Reisijapileti hind	4	3	2	1	9
I	KÜSIGE, KUI K2=1: Sõiduauto pileti hind	4	3	2	1	9
J	KÜSIGE, KUI K2=2: Kuni 3,5-tonnise veoki pileti hind	4	3	2	1	9

K4. Palun hinnake, kuivõrd Te olete Kuivastu-Virtsu liini parvlaevaühendusega rahul ...? LUGEGE KATEGOORIAD JA SKAALA (1-4) ETTE. ÜKS VASTUS IGAS REAS.

		4 – täiesti rahul	3- pigem rahul	2 – pigem ei ole rahul	1 – ei ole üldse rahul	EI OSKA ÕELDA
A	talveperioodi tööpäevadel	4	3	2	1	9
B	talveperioodi nädalalõppudel, puhkepäevadel	4	3	2	1	9
C	suveperioodi tööpäevadel	4	3	2	1	9
D	suveperioodi nädalalõppudel, puhkepäevadel	4	3	2	1	9

K5. Kas Kuivastu-Virtsu liini parvlaevaühendus on Teie arvates viimase paari aasta jooksul.... LUGEGE 1-3 ETTE. ÜKS VASTUS.

1. Muutunud paremaks
2. Püsinud samasugusena
3. Muutunud halvemaks
9. EI OSKA ÕELDA

K6. Lisaks parvlaevaühendusele mandri ja saare vahel kaalutakse alternatiivse lahendusena silla või tunneli rajamist. Sild kulgeks merepinna kohal, võimaldades ristuvat laevaliiklust selle all, tunnel aga rajataks merepõhja alla. Silla või tunneli kasutamisel oleks ülesõiduaeg hinnanguliselt 6-8 minutit ja sellele eelneks piletiostule kuluv aeg. Kui peaksite valima saare liiklusühenduse parandamise alternatiivide vahel, siis milliseid neist Te eelistaksite ja milliseid mitte? LUGEGE KATEGOORIAD JA SKAALA (1-4) ETTE. ÜKS VASTUS IGAS REAS.

		Jah, kindlasti eelistaksin	Jah, pigem eelistaksin	Ei, pigem ei eelistaks	Ei, kindlasti ei eelistaks	EI OSKA ÕELDA
A	Varasemast parem parvlaevaühendus	4	3	2	1	9
B	Sild	4	3	2	1	9
C	Tunnel	4	3	2	1	9

K7. Kas Te pooldate püsiühenduse rajamist üle Suur väina? LUGEGE 1-4 ETTE. ÜKS VASTUS.

1. Jah, kindlasti → Miks pooldate? KIRJUTAGE: _____
2. Pigem jah → Miks pooldate? KIRJUTAGE: _____
3. Pigem ei → Miks ei poolda? KIRJUTAGE: _____
4. Ei, kindlasti mitte → Miks ei poolda? KIRJUTAGE: _____
5. EI OSKA ÕELDA

K8. Kui Te saaksite valida järgnevate Suure väina ületamise võimaluste seast ainult ühe, siis millist eelistaksite? LUGEGE 1-5 ETTE. ÜKS VASTUS.

1. Ainult parvlaevaühendus
2. Ainult sild
3. Ainult tunnel
4. Nii parvlaevaühendus kui ka sild
5. Nii parvlaevaühendus kui ka tunnel
9. EI OSKA ÕELDA

K9. Kuidas mõjutaks püsiühenduse loomine Teie saare ja mandri vahet liiklemise sagedust? LUGEGE 1-3 ETTE. ÜKS VASTUS.

1. Liikleksin tõenäoliselt sagedamini kui praegu
2. Püsiühenduse loomine ei mõjutaks liiklemissagedust
3. Liikleksin tõenäoliselt harvemini kui praegu
9. EI OSKA ÕELDA

K10. Püsiühendusel võib olla saartele erinevaid mõjusid. Palun öelge iga järgneva väite kohta, kuivõrd Te sellega nõustute. LUGEGE KATEGOORIAD JA SKAALA (1-4) ETTE. ÜKS VASTUS IGAS REAS.

		Täiesti nõus	Pigem nõus	Pigem ei ole nõus	Üldse ei ole nõus	EI OSKA ÕELDA
A	Püsiühendus toob saarele uusi elanikke ja elanikkonna vähenemine peatub	4	3	2	1	9
B	Püsiühendus suurendab turistide poolt tekitatavat keskkonnakoormust saartel	4	3	2	1	9
C	Püsiühendus soodustab ettevõtluse arengut saartel	4	3	2	1	9
D	Püsiühendus soodustab saarlaste töövõimaluste leidmist mandril	4	3	2	1	9
E	Püsiühendus vähendab turvalisust Teie elukohas	4	3	2	1	9
F	Püsiühendus lahendab tipphooajal, näiteks suvepuhkuse või jõulude ajal, tekkivate ületusjärjekordade probleemi	4	3	2	1	9
G	Püsiühenduse tõttu väheneb Saare- ja Muhumaa saareliisus	4	3	2	1	9

K11. Kui võrrelda praeguste parvlaevapileti hindadega, siis kui palju Te oleksite nõus püsiühenduse eest maksuma? LUGEGE KATEGOORIAD JA SKAALA ETTE. ÜKS VASTUS IGAS REAS.

		Umbes 10% rohkem kui parvlaeva pileti hind	Umbes 20% rohkem	Umbes 30% rohkem	Veelgi rohkem	EI OLEKS NÕUS MAKSMA ROHKEM KUI PARVLAEVA PILETI EEST
A	Reisijapileti eest	1	2	3	4	0
B	KÜSIGE, KUI K2=1: Sõiduauto pileti eest	1	2	3	4	0
C	KÜSIGE, KUI K2=2: Kuni 3,5-tonnise veoki pileti eest	1	2	3	4	0

Lõpetuseks mõningad küsimused Teie enda kohta.

D5. Milline on Teie kõrgeim lõpetatud haridustase? LUGEGE 1-3 ETTE. ÜKS VASTUS.

1. Põhiharidus või vähem
2. Kesk- või keskeri haridus
3. Kõrgharidus

D6. Milline on praegusel ajal Teie põhitegevus? Kas Te olete ... ? LUGEGE 1-6 ETTE. ÜKS VASTUS.

1. Iseendale tööandja, ettevõtja
2. Palgatöötaja
3. Töotu, tööotsija
4. Pensionil, töövõimetu
5. Kodune, lapsehoolduspuhkusel
6. Õpilane, üliõpilane

D7. Mitu aastat Te olete Saare maakonnas elanud? Kui Te ei oska öelda täpset aastate arvu, siis piisab ka ligikaudsest hinnangust. KIRJUTAGE TÄPNE ARV.

_____ aastat

0 ALLA ÜHE AASTA
99 EI OSKA ÖELDA

D8. Kas Te olete registreeritud Saare maakonna elanikuna?

1. Jah
2. Ei

D9. Kui mitu inimest, Teie kaasa arvatud, elab praegu Teie leibkonnas?

KIRJUTAGE: _____ inimest

D10. Kui suur on Teie leibkonna ligikaudne keskmine netosissetulek ühe leibkonnaliikme kohta kuus? Liitke kokku kõigi leibkonnaliikmete palgad, stipendiumid, pensionid, elatusrahad, toetused ja muud sissetulekud, pärast maksude maha arvamist, st raha, mille Te saite kätte, ning jagage see summa Teie leibkonnaliikmete arvuga. *LUGEGE 1-5 ETTE. ÜKS VASTUS*

Kuni 200 €	1
201– 400 €	2
401– 600 €	3
601– 800 €	4
Üle 800 €	5
KEELDUS VASTAMAST	98
EI OSKA ÖELDA	99

Sellega lõpetame intervjuu. Suur tänu Teile vastuste eest!

Lisa 6. Ettevõtete ankeet

D1. Kas Teie ettevõtte on registreeritud Saare maakonnas?

1. Jah
2. Ei → *TÄNAGE JA LÕPETAGE INTERVJU*

D2. Milline on Teie ettevõtte põhitegevusala? Põhitegevusalaks peame seda valdkonda, kus on suurim käive. LUGEGE 1-8 ETTE. ÜKS VASTUS.

1. Põllumajandus, metsamajandus ja kalapüük
2. Töötlev tööstus
3. Ehitus
4. Hulgi- ja jaekaubandus
5. Veondus ja laondus
6. Majutus ja toidlustus
7. Info ja side
8. Kinnisvaraala tegevus
9. Kutse-, teadus- ja tehnikaala tegevus
10. Haldus- ja abitegevused
11. Haridus
12. Tervishoid ja sotsiaaltoetused
13. Kunst, meelelahutus ja vaba aeg

D3. Kui suur on Teie ettevõtte töötajate arv?

KIRJUTAGE ARV: _____ töötajat

D4. Kus asub Teie ettevõtte poolt pakutavate toodete või teenuste turg? LUGEGE 1-4 ETTE. ÜKS VASTUS.

1. Ainult Saare maakonnas (Saaremaal ja Muhus)
2. Valdavalt Saare maakonnas, aga ka mujal
3. Valdavalt väljaspool Saare maakonda, aga ka seal
4. Ainult väljaspool Saare maakonda

K1. Kui suur on viimase 12 kuu jooksul olnud Teie ettevõtte poolt sooritatud või tellitud saare ja mandri vaheliste kauba- või sõitjateveo reiside ligikaudne sagedus? Ühe reisina arvestage palun üks Suure väina ühesuunaline ületamine. Seega edasitagasi veo korral on tegemist kahe reisiga. LUGEGE 1-8 ETTE. ÜKS VASTUS.

Üle 20 reisi nädalas	1	→ KÜSIGE K3-K7
11-20 reisi nädalas	2	
6-10 reisi nädalas	3	
3-5 reisi nädalas	4	
1-2 reisi nädalas	5	
1-3 reisi kuus	6	
Harvemini kui kord kuus	7	
Ettevõtte ei ole sooritanud kauba- ega sõitjateveo reise	8	→ KÜSIGE K2

K2 KÜSITAKSE, KUI ETTEVÕTE EI OLE SOORITANUD VEOREISE (K1=8).

K2. Mis Te arvate, kas Teie ettevõtte hakkab lähiaastatel sooritama või tellima saare ja mandri vahelisi kauba- või sõitjate vedusid? LUGEGE 1-3 ETTE. VÕIB OLLA MITU VASTUST.

1. Jah, kaubavedusid
2. Jah, sõitjatevedusid
3. Ei
9. EI OSKA ÕELDA

K3-K7 KÜSITAKSE, KUI ETTEVÕTE ON SOORITANUD VEOREISE (K1 = 1-7).

K3. Mis Te prognoosite, kuidas autotranspordi veomahtude nõudlus lähiaastatel Teie ettevõttes muutub? Võttes arvesse nii kauba- kui sõitjateveod, kas veomaht...? LUGEGE 1-5 ETTE. ÜKS VASTUS.

1. Väheneb üle 10% aastas
2. Väheneb kuni 10% aastas
3. Jääb samaks
4. Suureneb kuni 10% aastas
5. Suureneb üle 10% aastas

K4A. Millist tüüpi sõidukit Teie ettevõtte saare ja mandri vaheliseks kauba- ja/või sõitjateveoks peamiselt kasutab? Palun nimetage see sõiduk, millega Teie ettevõtte on viimase 12 kuu jooksul Kuivastu-Virtsu liini parvlaevavahendust kõige sagedamini kasutanud. LUGEGE 1-6 ETTE. ÜKS VASTUS.

K4B. Millist tüüpi sõidukeid Teie ettevõtte veel kasutab saare ja mandri vaheliseks kauba- ja/või sõitjateveoks? VÕIB OLLA MITU VASTUST.

	A. Kasutab peamiselt ÜKS VASTUS	B. Kasutab veel VÕIB OLLA MITU VASTUST
Kuni 3,5-tonnine veoauto	1	1
Üle 3,5-tonnine veoauto	2	2
Haagisega veoauto	3	3
Autobuss	4	4
Sõiduauto	5	5
Muu sõiduk, milline? KIRJUTAGE:	6 _____	7 _____
EI KASUTA ROHKEM SÕIDUKEID		9

Järgnevalt räägime täpsemalt parvlaevaühendusest Kuivastu-Virtsu liinil. Palun vastake kõikidele küsimustele lähtuvalt Teie ettevõttest, mitte aga oma kogemustest eraisikuna.

K5. Palun hinnake järgnevate parvlaevaühendusega seotud tegurite puhul, kuivõrd olete nendega Kuivastu-Virtsu liinil rahul. LUGEGE KATEGOORIAD JA SKAALA (1-4) ETTE. ÜKS VASTUS IGAS REAS.

		4 – täiesti rahul	3- pigem rahul	2 – pigem ei ole rahul	1 – ei ole üldse rahul	EI OSKA ÖELDA
A	Parvlaevaühenduse sagedus	4	3	2	1	9
B	Ooteaja pikkus sadamas	4	3	2	1	9
C	Pileti ostmise kiirus ja lihtsus	4	3	2	1	9
D	Pileti ostmise lihtsus	4	3	2	1	9
E	Dokumendikontrolli lihtsus sooduspileti ostmisel	4	3	2	1	9
F	Sõidukite laevale ja maha laadimise kiirus	4	3	2	1	9
G	Parvlaeva sõidu kestus	4	3	2	1	9
H	Reisijapileti hind	4	3	2	1	9
I	KÜSIGE, KUI K4a või K4b=1: Kuni 3,5-tonnise veoauto pileti hind	4	3	2	1	9
J	KÜSIGE, KUI K4a või K4b =2:Üle 3,5-tonnise veoauto pileti hind	4	3	2	1	9
K	KÜSIGE, KUI K4a või K4b =3:Haagisega veoauto pileti hind	4	3	2	1	9
L	KÜSIGE, KUI K4a või K4b =4:Autobussi pileti hind	4	3	2	1	9
M	KÜSIGE, KUI K4a või K4b =5: Sõiduauto pileti hind	4	3	2	1	9

K6. Palun hinnake, kuivõrd Te olete Kuivastu-Virtsu liini parvlaevaühendusega rahul ...? LUGEGE KATEGOORIAD JA SKAALA (1-4) ETTE. ÜKS VASTUS IGAS REAS.

	4 – täiesti rahul	3- pigem rahul	2 – pigem ei ole rahul	1 – ei ole üldse rahul	EI OSKA ÕELDA
talveperioodi tööpäevadel	4	3	2	1	9
talveperioodi nädalalõppudel, puhkepäevadel	4	3	2	1	9
suveperioodi tööpäevadel	4	3	2	1	9
suveperioodi nädalalõppudel, puhkepäevadel	4	3	2	1	9

K7. Kas Kuivastu-Virtsu liini parvlaevaühendus on Teie arvates viimase paari aasta jooksul... ? LUGEGE 1-3 ETTE. ÜKS VASTUS.

1. Muutunud paremaks
2. Püsinud samasugusena
3. Muutunud halvemaks
9. EI OSKA ÕELDA

KÜSIGE KÕIGILT.

K8. Kuivõrd Teie ettevõtte vajab, et Suurt väina saaks ületada ...? LUGEGE KATEGOORIAD JA SKAALA (1-4) ETTE. ÜKS VASTUS IGAS REAS.

		Kindlasti vajab	Pigem vajab	Pigem ei vaja	Kindlasti ei vaja	EI OSKA ÕELDA
A	kiiresti ja sageli	4	3	2	1	9
B	graafikujärgselt, kindlatel kellaaegadel	4	3	2	1	9
C	ööpäevaringselt	4	3	2	1	9

K9. Lisaks parvlaevaühendusele mandri ja saare vahel kaalutakse alternatiivse lahendusena silla või tunneli rajamist. Sild kulgeks merepinna kohal, võimaldades ristuvat laevaliiklust selle all, tunnel aga rajataks merepõhja alla. Silla või tunneli kasutamisel oleks ülesõiduaeg hinnanguliselt 6-8 minutit ja sellele eelneks piletiostule kuluv aeg. Kui peaksite valima saare liiklusühenduse parandamise alternatiivide vahel, siis milliseid neist Te eelistaksite ja milliseid mitte? LUGEGE KATEGOORIAD JA SKAALA (1-4) ETTE. ÜKS VASTUS IGAS REAS.

		Jah, kindlasti eelistaks	Jah, pigem eelistaks	Ei, pigem ei eelistaks	Ei, kindlasti ei eelistaks	EI OSKA ÕELDA
A	Varasemast parem parvlaevaühendus	4	3	2	1	9
B	Sild	4	3	2	1	9
C	Tunnel	4	3	2	1	9

K10. Kas Te pooldate püsiühenduse rajamist üle Suur väina? LUGEGE 1-4 ETTE. ÜKS VASTUS.

1. Jah, kindlasti → Miks pooldate? KIRJUTAGE: _____
2. Pigem jah → Miks pooldate? KIRJUTAGE: _____
3. Pigem ei → Miks ei poolda? KIRJUTAGE: _____
4. Ei, kindlasti mitte → Miks ei poolda? KIRJUTAGE: _____
9. EI OSKA ÕELDA

K11. Kui Te saaksite valida järgnevate Suure väina ületamise võimaluste seast ainult ühe, siis millist Teie ettevõtte eelistaks? LUGEGE 1-5 ETTE. ÜKS VASTUS.

1. Ainult parvlaevaühendus
2. Ainult sild
3. Ainult tunnel
4. Nii parvlaevaühendus kui ka sild
5. Nii parvlaevaühendus kui ka tunnel
9. EI OSKA ÕELDA

K12. Kuidas püsiühenduse loomine mõjutaks Teie ettevõtte autotranspordi veomahtusid saare ja mandri vahet? Hindamisel võtke palun arvesse nii kauba- kui sõitjatevedu. LUGEGE 1-3 ETTE. ÜKS VASTUS.

1. Tõenäoliselt veomahud suureneksid
2. Püsiühenduse loomine ei mõjutaks veomahtusid
3. Tõenäoliselt veomahud väheneksid
9. EI OSKA ÕELDA

K13. Püsiühendusel võib olla saartel tegutsevatele ettevõtetele erinevaid mõjusid. Palun öelge iga järgneva väite kohta, kuivõrd Te sellega nõustute. LUGEGE KATEGOORIAD JA SKAALA (1-4) ETTE. ÜKS VASTUS IGAS REAS.

		Täiesti nõus	Pigem nõus	Pigem ei ole nõus	Üldse ei ole nõus	EI OSKA ÕELDA
A	Püsiühendus soodustab ettevõtluse arengut saartel	4	3	2	1	9
B	Püsiühendus võimaldab leida ettevõttesse kvalifitseeritumat tööjõudu	4	3	2	1	9
C	Püsiühendus laiendab saarel tegutsevate ettevõtete turgu	4	3	2	1	9
D	Püsiühendus vähendab saarel asuvate ettevõtete ning nende toodete ja teenuste omanäolisust	4	3	2	1	9
E	Püsiühenduse korral vähenevad ettevõtete logistika kulud ning toodete ja teenuste omahind	4	3	2	1	9
F	Püsiühendus lahendab tipphooajal, näiteks suvepuhkuse või jõulude ajal, tekkivate ületusjärjekordade probleemi	4	3	2	1	9

K14 KÜSITAKSE, KUI ETTEVÕTE ON SOORITANUDVEOREISE (K1 = 1-7).

K14. Kui võrrelda praeguste parvlaevapileti hindadega, siis kui palju Teie ettevõtte oleks nõus püsiühenduse eest maksma? LUGEGE KATEGOORIAD JA SKAALA ETTE. ÜKS VASTUS IGAS REAS.

		Umbes 10% rohkem kui parvlaeva pileti hind	Umbes 20% rohkem	Umbes 30% rohkem	Veelgi rohkem	EI OLEKS NÕUS MAKSMA ROHKEM KUI PARVLAEVA PILETI EEST
A	KÜSIGE, KUI K4a või K4b =1: Kuni 3,5-tonnise veoauto pileti eest	1	2	3	4	0
B	KÜSIGE, KUI K4a või K4b =2: Üle 3,5-tonnise veoauto pileti eest	1	2	3	4	0
C	KÜSIGE, KUI K4a või K4b =3: Haagisega veoauto pileti eest	1	2	3	4	0
D	KÜSIGE, KUI K4a või K4b =4: Autobussi pileti eest	1	2	3	4	0
E	KÜSIGE, KUI K4a või K4b =5: Sõiduauto pileti eest	1	2	3	4	0
F	Reisijapileti eest	1	2	3	4	0

Lõpetuseks paar küsimust Teie ettevõtte kohta.

D5. Millises linnas või vallas Teie ettevõtte tegutseb? VAJADUSEL LUGEGE ETTE. ÜKS VASTUS.

1. Kaarma vald
2. Kihelkonna vald
3. Kuressaare linn
4. Kärla vald
5. Laimjala vald
6. Leisi vald
7. Lümanda vald
8. Muhu vald
9. Mustjala vald
10. Orissaare vald

- 11. Pihla vald
- 12. Põide vald
- 13. Salme vald
- 14. Torgu vald
- 15. Valjala vald

D6. Kui suur oli Teie ettevõtte 2011. aasta netokäive?

KIRJUTAGE SUMMA: _____ eurot

99 EI OSKA ÖELDA

D7. Milline on Teie ametipositsioon selles ettevõttes? LUGEGE 1-4 ETTE. ÜKS VASTUS.

- 1. Ettevõtte juht
- 2. Muu juhtivtöötaja (nt osakonna, valdkonna juht)
- 3. Spetsialist
- 4. Muu, milline? *KIRJUTAGE:* _____

Sellega lõpetame intervjuu. Suur tänu Teile vastuste eest!